

ПРОГРАМА „ЕВРОПА ЗА ГРАЖДАНИТЕ“ 2007—2013 г.

РЪКОВОДСТВО ПО ПРОГРАМАТА
Текст, валиден от януари 2013 година

Генерална дирекция „Комуникация“
http://ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm

Изпълнителна агенция за образование, аудиовизия и култура
http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ	4
ПЪРВА ЧАСТ — ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ	
ГЛАВА I — ВЪВЕДЕНИЕ	5
I.1 Исторически контекст	5
I.2 Цел на Ръководството на програмата	5
I.3 Общи и специфични цели на програмата „Европа за гражданите“	6
I.4 Приоритети на програмата „Европа за гражданите“	7
I.5 Структура на програмата „Европа за гражданите“	8
I.6 Управление на програмата „Европа за гражданите“	10
I.7 Общ бюджет на програмата	11
I.8 Календарен план 2011—2013 г. и публикуване на резултати от подбора	12
I.9 Контакти	13
ГЛАВА II — ПРОЦЕДУРИ ЗА ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЯ И ПОДБОР	14
II.1 Процедура за подаване на заявления	14
II.1.1 Формуляр на заявление за отпускане на безвъзмездни средства (eForm)	14
II.1.2 Допълнителни документи, които следва бъдат изпратени при искане от страна на ЕАСЕА	14
II.2 Процедура за подбор	16
II.2.1 Критерии за допустимост	16
А. Заявител и партньори	17
А. 1 Характер на заявителя и партньорите	17
А.1.1 Правно положение	17
А.1.2 Регистриране в участваща страна	17
А.1.3 Вид на организацията	17
А.2 Брой на партньорите	17
Б. Характер и измерение на проекта	17
Б.1 Брой на участниците	17
Б.2 Бюджет	17
Б.3 Място на провеждане на дейностите и брой на дейностите	17
Б.4. Период за допустимост/продължителност на проекта	21
В. Заявление	18
В.1 Официален формуляр за заявление	18
В.2 Краен срок	18
В.3 Официален език	18
II.2.2 Критерии за отстраняване	18
II.2.3 Критерии за подбор	19
II.2.4 Критерии за отпускане на безвъзмездни средства	21
II.3 Консултиране с комитета по програмата и Европейския парламент	23
II.4 Отпускане на безвъзмездни средства	23
ГЛАВА III — ФИНАНСОВИ И ДОГОВОРНИ УСЛОВИЯ	24
III.1 Общи финансови и договорни условия	24
III.1.1 Размер на безвъзмездните средства	24

III.1.2 Съфинансиране.....	24
III.1.3 Решение за отпускане на безвъзмездни средства и споразумение за отпускане на безвъзмездни средства.....	24
III.1.4 Задължения, произтичащи от решението за отпускане на безвъзмездни средства и споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.....	25
III.1.5 Възлагане на подизпълнители и възлагане на договор за обществена поръчка.....	25
III.1.6 Гаранция.....	26
III.1.7 Одити.....	26
III.1.8 Собственост върху/използване на резултатите.....	27
III.1.9 Прозрачност и публичност.....	27
III.1.10 Валоризация и разпространение на резултатите.....	27
III.1.11 Защита на данните.....	28
III.1.12 Правно основание.....	29
III.2 Финансови и договорни условия, специфични за безвъзмездните средства по проект.....	30
III.2.1 Забрана за обратно действие.....	30
III.2.2 Забрана за двойно финансиране.....	30
III.2.3 Нестопанска цел.....	30
III.2.4 Спазване на крайни срокове.....	30
III.2.5 Изчисляване на безвъзмездните средства.....	31
III.2.5.1 Финансиране с единни ставки.....	31
III.2.5.2 Бюджетно финансиране.....	31
III.2.6 Процедури по плащане.....	34
III.2.6.1 Предварително финансиране.....	34
III.2.6.2 Окончателно плащане.....	34
ВТОРА ЧАСТ — ОСОБЕНОСТИ НА ДЕЙСТВИЯТА ПО ПРОГРАМАТА.....	37
ГЛАВА IV — БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА ПО ПРОЕКТ.....	37
Действие 1 — Активни граждани за Европа.....	37
IV.1 Мярка 1.1 — Срещи на граждани от побратимени градове.....	37
IV.2 Мярка 1.2 — Мрежи от побратимени градове.....	41
IV.3 Мярка 2.1 — Проекти на граждани.....	45
IV.4 Мярка 2.2 — Мерки за подкрепа.....	48
Действие 2 — Активно гражданско общество в Европа.....	51
IV.5 Мярка 3 — Подкрепа за проекти, инициирани от организации на гражданското общество.....	51
Действие 4 — Активна европейска памет.....	54
IV.6 Активна европейска памет.....	54
ПРИЛОЖЕНИЕ I — РЕЧНИК.....	59
ПРИЛОЖЕНИЕ II — ТАБЛИЦА ЗА ОБЩ ПРЕГЛЕД НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ДОПУСТИМОСТ.....	65
ПРИЛОЖЕНИЕ III — ЕДИННИ СТАВКИ, приложими по Действие 1 Мярка 1.1.....	67
ПРИЛОЖЕНИЕ IV — ЕДИННИ СТАВКИ, приложими по Действие 1, Мярка 2, Действие 2, Мярка 3, Действие 4.....	70

ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ

Имайте предвид, че стандартните споразумения/решения за отпускане на безвъзмездни средства понастоящем се преразглеждат поради влизането в сила на новия Финансов регламент и Правилата за неговото прилагане, считано от 1 януари 2013 г. Поради тази причина те все още не са приложени към ръководството за покани/програмата. Агенцията ще публикува проектоспоразуменията/решенията за отпускане на безвъзмездни средства, свързани с настоящото ръководство за покани/програма.

Имайте също така предвид, че другите предоставени ви документи вече са приведени в съответствие с новите разпоредби. Въпреки това агенцията си запазва правото да внесе промени или допълнителни подробности в зависимост от приемането на окончателния текст на Финансовия регламент и на Правилата за прилагане.

В такъв случай промените ще бъдат обявени своевременно преди крайния срок.

ПЪРВА ЧАСТ — ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

ГЛАВА I ВЪВЕДЕНИЕ

I.1 Исторически контекст

Приемането на Договора от Лисабон в края на 2009 г. доведе до редица важни промени, свързани с понятието „европейско гражданство“. Както Договорът за Европейския съюз, така и Договорът за функционирането на Европейския съюз съдържат в себе си демократичните принципи на ЕС, определят правата на гражданите на Съюза и очертават основните методи за включване на гражданите и техните сдружения в оформянето на европейския политически дневен ред. Изразяването на i) потребностите на гражданите и необходимите средства, с които да се отговори на тези нужди, ii) отвореността на демократичната система за гражданско участие и iii) правата на гражданите, включително и осведомеността за тези права, са в тясна взаимовръзка. За развиването на трайно чувство за принадлежност и приобщеност към Европейския съюз се изисква спрямо трите аспекта да бъдат предприети еднакви мерки, с подходящите инструменти.

Като счита, че европейското гражданство е важен елемент за засилване и опазване на процеса на европейската интеграция, Европейската комисия продължава да насърчава ангажирането на европейските граждани във всички аспекти на живота в тяхната общност, като по този начин им дава възможност да участват в създаването на една все по-близка Европа.

С Решение 1904/2006/ЕО от 12 декември 2006 г. Европейският парламент и Съветът приеха програмата „Европа за гражданите“ за периода 2007—2013 г., която въвежда правната рамка за подкрепа на широка гама от дейности и организации, насърчаващи „активно европейско гражданство“ и следователно включването на граждани и организации на гражданското общество (наричани по-долу „ОГО“) в процеса на европейската интеграция.

I.2 Цел на Ръководството на програмата

Целите на настоящото ръководство по програмата са да се подпомогнат всички лица, заинтересовани от разработването на проекти или получаването на финансова подкрепа по програмата „Европа за гражданите“ (2007—2013 г.). То им помага да разберат както целите, така и действията на програмата и следователно видовете дейности, които могат да бъдат подкрепени.

В него се съдържа подробна информация за това какви са изискванията за подаване на заявление и какъв размер на безвъзмездни средства може да бъде предложен. Ръководството включва:

- изчерпателен информационен комплект, съдържащ информация за възможностите за финансиране по програмата „Европа за гражданите“: задължителни условия за подаване на заявление за финансиране, разяснения относно процедурата по подбор и

общите правила, приложими към заявленията за безвъзмездни средства от ЕС, които се подбират в края на тази процедура;

- календарен план за подаване и оценка на заявления в интерес на стабилността и предвидимостта. Този план трябва да бъде валиден за цялата продължителност на програмата. Това ще улесни по-ефективното и по-дългосрочното планиране за организациите, заинтересовани от разработването на дейности по тази програма;
- подробно и недвусмислено определяне на всички изисквания, на които се предполага, че трябва да отговаря всеки вид проект;
- речник на термините и определенията, отнасящи се за програмата „Европа за гражданите“ (вж. [ПРИЛОЖЕНИЕ I, стр.59](#)).

Приложимостта на настоящото ръководство обаче се определя от изпълнението на следните условия:

- приемане на годишна работна програма за програмата „Европа за гражданите“ от Комисията след предаването ѝ на комитета по програмата;
- приемане на исканото за програмата „Европа за гражданите“ финансиране в рамките на годишния бюджет на Европейския съюз от Европейския парламент и Съвета;

За улесняване на достъпа на заявителите, всички формуляри и документи, необходими за подаване на заявление за финансиране, могат да бъдат свалени чрез интернет адреса, посочен в глава II.1 „Процедура за подаване на заявление“ от настоящото ръководство (вж.стр. 14).

I.3 Общи и специфични цели на програмата „Европа за гражданите“

Общите цели трябва да допринесат за:

- предоставяне на възможност на гражданите да взаимодействат и да участват в създаването на все по-близка Европа, демократична и ориентирана към света, обединена и обогатена чрез своето културно многообразие, развивайки по този начин гражданството на Европейския съюз;
- развиване на чувство за европейска идентичност, която се основава на общи ценности, история и култура;
- насърчаване на чувство за принадлежност към Европейския съюз сред неговите граждани;
- увеличаване на толерантността и взаимното разбирателство между европейските граждани, като се зачетат и насърчат културното и езиковото многообразие и по този начин се допринесе за межкултурния диалог.

Специфичните цели ще бъдат преследвани на транснационална основа:

- събиране на хора от местните общини в Европа, които да споделят и да обменят опит, мнения и ценности, да се поучат от историята и да градят бъдещето;

- поощряване на действие, дебат и размишление, свързани с европейското гражданство и демокрацията, споделените ценности, общата история и култура чрез сътрудничество с гражданските организации на европейско равнище;
- доближаване на Европа до нейните граждани чрез насърчаване на европейските ценности и постижения и същевременно чрез съхраняване на паметта за тяхното минало;
- поощряване на взаимодействието между граждани и организации на гражданското общество от всички страни участнички, с което се допринася за междукултурния диалог и представянето на европейското многообразие и единство, със специално внимание към дейностите, целящи развитието на тесни връзки между гражданите от държавите-членки на Европейския съюз в състава му отпреди 30 април 2004 г. и гражданите от държавите-членки, които са се присъединили след тази дата.

I.4 Приоритети на програмата „Европа за гражданите“

Програмата дава приоритет на определени теми с особено значение за развитието на активното европейско гражданство. Съсредоточаването на вниманието върху тези теми ще насърчи взаимодействията между проекти, работещи по еднакви въпроси, което ще гарантира публичност и въздействие на подкрепящите дейности и на програмата като цяло. При разработване на тези теми заявителите се приканват да преминат отвъд националната визия и да разглеждат въпросите от европейска перспектива и/или като сравняват различни национални гледни точки. Транснационалното измерение трябва да е придружено от силно местно измерение, когато това е възможно.

Заявителите по програмата се приканват в своите проекти да засегнат поне един от постоянните приоритети на програмата.

Заявителите се приканват също така да вземат предвид и взаимосвързаните въпроси, каквито са балансът между половете и недискриминацията. Следователно програмата трябва да бъде достъпна за всички европейски граждани, включително за законно пребиваващите лица, без никаква форма на дискриминация, основаваща се на пол, раса или етнически произход, религия или вяра, инвалидност, възраст и сексуална ориентация.

Приоритети

Виж уебсайта на EACEA:

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/programme/priority_themes_en.php

1.5 Структура на програмата „Европа за гражданите“

Програмата се прилага чрез четири действия:

- Действие 1: Активно европейско гражданство (срещи на граждани от побратимени градове, мрежи от побратимени градове, проекти на граждани, мерки за подкрепа)
- Действие 2: Активно гражданско общество в Европа (Подкрепа за проекти, инициирани от организации на гражданското общество (ОГО) и структурна подкрепа за мозъчни тръстове (think tanks) и ОГО)
- Действие 3: Заедно за Европа (събития с голяма публичност, изследвания и средства за информация и разпространение)
- Действие 4: Активна европейска памет

Не са налични безвъзмездни средства по Действие 3 и поради това **настоящото ръководство не е приложимо за Действие 3**.

С оглед постигането на нейните цели, програмата „Европа за гражданите“ предлага различни действия, които се подкрепят чрез отпускане на два вида безвъзмездни средства:

А. БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА ПО ПРОЕКТ — проектите са действия с ограничен срок, по време на който се изпълняват конкретни дейности.

Б. ОПЕРАТИВНИ БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА — оперативните безвъзмездни средства¹ се различават от безвъзмездните средства по проект по това, че те предоставят финансова подкрепа за разходи, свързани с правилното извършване на обичайните и постоянните дейности на дадена организация, а именно разходи за персонала, разходи за вътрешни срещи, публикации, информация и разпространение, пътни разходи, произтичащи от изпълнението на работната програма, разходи за наеми, разходи за амортизация и други разходи, пряко свързани с работната програма на организацията.

По-долу е представено кратко описание на различните действия и мерки:

Действие 1 — Активни граждани за Европа

„Активни граждани за Европа“ цели събиране на хора от местни общности от цяла Европа, за да споделят и обменят опит, мнения и ценности, да се поучават от историята и да работят за изграждане на бъдещето. То насърчава срещи, обмен и дебати между европейски граждани от различни страни и чрез различни средства:

Мярка 1 – Побратимяване на градове

Тази мярка обхваща дейности, които включват или насърчават прекия обмен между европейските граждани чрез тяхното участие в дейности на побратимени градове, и

¹ Това действие се управлява чрез конкретна Покана за предложения, достъпна на уебсайта http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/funding/2013/call_action2_1_12_en.php.

насърчава създаването на връзки между побратимени градове. С оглед на това, тази мярка обхваща следните два вида дейности: **Мярка 1.1 Среци на граждани от побратимени градове** (вж. стр. 37) и **Мярка 1.2 Мрежи от побратимени градове** (вж. стр. 41). Понятието *побратимени градове* трябва да бъде разбирано в *широк контекст*, като по този начин се визират градове, които са подписали или са се ангажирали да подпишат споразумения за побратимяване, както и градове, които използват други форми на партньорство за насърчаване на сътрудничеството и културните връзки между тях.

Мярка 2 – Проекти на граждани и мерки за подкрепа

По **Мярка 2.1 Проекти на граждани** (вж. стр. 45), могат да бъдат подкрепени разнообразни проекти с транснационално и междусекторно измерение с прякото участие на гражданите. Проектите трябва да събират граждани с различни изходни позиции, които ще действат заедно или ще дебатираат по общи европейски въпроси на местно и европейско ниво. За целта трябва да са прилагат новаторски методи, които да съдействат за участието на гражданите.

За да се разработят и засилят всички действия по програмата е необходимо също така да се разработят и мерки за подкрепа — попадащи в обхвата на **Мярка 2.2 Мерки за подкрепа** (вж. стр. 48) — за обмен на най-добрите практики и за обединяване в общ фонд на опита между различни участници в програмата с цел насърчаване на активно европейско гражданство.

Действие 2 — Активно гражданско общество в Европа

Мярка 3 — Подкрепа за проекти, инициирани от организации на гражданското общество

Целта на тази мярка е да подкрепя сътрудничество между организации на гражданското общество от различните участващи страни по конкретни проекти, посветени на специфични въпроси, свързани с целите и приоритетите на програмата. Могат да бъдат включени разнообразни организации, регистрирани на местно, регионално, национално или европейско равнище (вж. стр. 51).

Действие 4 — Активна европейска памет

Това действие има за цел да се почете паметта на жертвите на нацизма и сталинизма (вж. стр. 54).

I.6 Управление на програмата „Европа за гражданите“

Европейската комисия

Генерална дирекция „Комуникация“ (DG COMM) носи окончателната отговорност за безпрепятственото протичане на програмата „Европа за гражданите“. Тя управлява бюджета и определя приоритетите, целите и критериите на програмата на текуща основа, след консултация с комитета по програмата. Освен това, тя ръководи и наблюдава общото прилагане, обратната връзка и оценката на програмата на европейско равнище. Европейската комисия се подпомага от изпълнителна агенция.

Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура

Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура (ЕАСЕА), създадена с Решение 2005/56/ЕО на Европейската комисия от 14 януари 2005 г., отговоря за прилагането на повечето от действията по програмата „Европа за гражданите“, с изключение на част от Действие 2, което се изпълнява пряко от ГД „Комуникация“. ЕАСЕА отговаря за управлението на пълния жизнен цикъл на тези проекти, включително за изготвянето на покани за предложения, избирането на проекти и подписването на решения/споразумения за проекти, финансовото управление, мониторинга на проекти, комуникирането с бенефициерите и проверките на място.

Точки за контакт по програмата „Европа за гражданите“ (ТКПЕГ)

За да осигури по-близък достъп до информацията относно програмата „Европа за гражданите“ за участниците в програмата и за да им предостави насоки и окаже подкрепа, Европейската комисия създаде *Точките за контакт по програмата „Европа за гражданите“*. Тези национални структури са отговорни за осигуряване на целенасочено, ефективно масово разпространение на практическа информация относно прилагането на програмата, включените в нея дейности и възможностите за финансиране. От 2008 г. насам много държави-членки са създали тези координационни структури за сътрудничество с Комисията и за мобилизиране на всички съответни средства за повишаване на ефективността в техните държави. Списък на точките за контакт по програмата „Европа за гражданите“ може да бъде намерен на: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php

Държавите-членки и другите участващи страни

Държавите-членки на ЕС са включени в прилагането на програмата „Европа за гражданите“ чрез комитета по програмата, в който определят свои представители. Комитетът по програмата официално дава консултации по различни аспекти от прилагането на програмата, например по предложения годишен работен план, критериите и процедурите за подбор, общия баланс между различните действия и пр. Другите участващи в програмата страни също участват в комитета по програмата като наблюдатели без право на глас.

I.7 Общ бюджет на програмата

Програмата разполага с общ бюджет от **215 млн. EUR** за седемте години (2007—2013 г.). Годишният бюджет е предмет на решение на бюджетните органи. Следващата интернет страница дава възможност да се проследят различните стъпки от приемането на бюджета. Настоящата програмата е финансирана по бюджетен ред **16 05 01**:
http://ec.europa.eu/budget/documents/2011_en.htm?submenuheader=2

В решението за създаване на програмата е посочено, че пълната разбивка между различните действия за целия период на програмата 2007—2013 г. трябва да бъде следната:

Действие 1 — Активни граждани за Европа: най-малко 45 %

Действие 2 — Активно гражданско общество в Европа: приблизително 31%

Действие 3 — Заедно за Европа: приблизително 10 %

Действие 4 — Активна европейска памет: приблизително 4 %.

Останалите отпуснати суми се определят за покриване на общите, административните и техническите разходи по програмата.

I.8 Календарен план 2011—2013 г. и публикуване на резултати от подбор

Крайните срокове за подаване на заявления са планирани по следния начин:

Действие 1: Активни граждани за Европа

Мярка	Краен срок за подаване	Период за допустимост: Изпълнението на проектите трябва да започне между:
Мярка 1.1 Среци на граждани от побратимени градове		
Фаза 1	1 февруари	1 юни от годината на крайния срок и 28 февруари от годината след крайния срок
Фаза 2	1 юни	1 октомври от годината на крайния срок и 30 юни от годината след крайния срок
Фаза 3	1 септември	1 януари и 30 септември от годината след крайния срок
Мярка 1.2 Мрежи от побратимени градове		
Фаза 1	1 февруари	1 юни и 30 декември от годината на крайния срок
Фаза 2	1 септември	1 януари и 30 май от годината след крайния срок
Мярка 2.1 Проекти на граждани		
	1 юни	1 декември от годината на крайния срок и 31 май от годината след крайния срок
Мярка 2.2 Мерки за подкрепа		
	1 юни	1 декември от годината на крайния срок и 31 май от годината след крайния срок

Действие 2: Активно гражданско общество в Европа

Мярка	Краен срок за подаване	Период за допустимост: Изпълнението на проектите трябва да започне между:
Мярка 3 Проекти, инициирани от организации на гражданското общество	1 февруари	1 август от годината на крайния срок и 31 януари от годината след крайния срок

Действие 4: Активна европейска памет

Краен срок за подаване	Период за допустимост: Изпълнението на проектите трябва да започне между:
1 юни	1 декември от годината на крайния срок и 31 май от годината след крайния срок

*Заявленията трябва да бъдат подадени преди 12.00 ч. (на обяд брюкселско време) на датата на крайния срок за подаване на заявления. Ако крайният срок за подаване на заявления изтича в почивен ден, за краен срок следва да бъде считан първият работен ден след почивните дни.

Публикуване на резултатите от подбора

По принцип заявителите трябва да бъдат уведомени за резултата от процедурата по подбор през четвъртия месец след крайния срок за подаване на заявлението. Списъците с избраните проекти ще бъдат публикувани на следната интернет страница:

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/results_compendia/results_en.php

Заявителите, чийто проекти не бъдат избрани, ще бъдат уведомени за това писмено.

Важно е да се има предвид, че през периода между крайния срок за подаване на заявления и публикуването на резултатите от подбора се осъществява следната процедура:

- Оценка и подбор на заявленията;
- Единствено проектите, подадени по Действие 1 Мярка 1.2 Мрежи от побратимени градове, са предмет на *процедура по консултация* с комитета по програмата и Европейския парламент, която отнема минимум шест седмици (за повече информация относно *процедурата по консултация* прегледайте [глава II.3, стр. 23](#));
- Приемане на решението за подбора.

Заявителите могат да бъдат уведомени за резултата от процеса на подбор само след провеждане на горепосочените процедури.

I.9 Контакти

Точки за контакт по програмата „Европа за гражданите“ (ТКПЕГ)

Заявителите се насърчават да се свързват с Точките за контакт по програмата „Европа за гражданите“ — национални структури, отговорни за разпространението на практическа информация относно прилагането на програмата „Европа за гражданите“ — в своите съответни страни. Данните за контакт с ТКПЕГ могат да бъдат намерени на следния адрес: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php

EACEA - Unit P7 Citizenship

Avenue du Bourget, 1 (BOUR 01/04A)

B-1140 Brussels - Belgium

Fax: +32 2 296 23 89; http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php

Действие 1

Мярка 1.1 — Срещи на граждани от побратимени градове и Мярка 1.2 — Мрежи от побратимени градове: eacea-p7@ec.europa.eu

Мярка 2.1 — Проекти на граждани и Мярка 2.2 — Мерки за подкрепа:

eacea-p7-citizensprojects@ec.europa.eu

Действие 2

Мярка 3 Подкрепа за проекти, инициирани от ОГО: eacea-p7-civilsociety@ec.europa.eu

Действие 4 — Активна европейска памет: eacea-p7-remembrance@ec.europa.eu

ГЛАВА II ПРОЦЕДУРИ ЗА ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЯ И ПОДБОР

II.1 Процедура за подаване на заявления

II.1.1 Формуляр на заявление за отпускане на безвъзмездни средства (eForm)

Създадена е електронна система за подаване на заявления за всички мерки. Предложенията за проекти трябва да бъдат подавани чрез наличния понастоящем електронен формуляр на заявление за отпускане на безвъзмездни средства (eForm), който може да бъде намерен на уебсайта на ЕАСЕА: http://eacea.ec.europa.eu/eforms/index_en.php#1.

Заявления, подадени на хартиен носител по поща, по факс или електронна поща, НЯМА да бъдат приемани за по-нататъшно оценяване.

След като свалите eForm, вие трябва да попълните всички полета с данни. В допълнение вие трябва да попълните и прикрепите към eForm документите, които се считат за неразделна част от заявлението:

за всички действия: Клетвена декларация,

за Действие 1, Мярка 1.1 (Срещи на граждани) и Действие 1, Мярка 1.2 9 (Мрежи от побратимени градове): Формуляр за правните субекти и Формуляр за финансови данни в .pdf формат,

за бюджетни действия: Информация за бюджета,

като използвате официалните формуляри, намиращи се на уебсайта на: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php

Успешно подаденото заявление ТРЯБВА да съдържа своя номер на подаване, който ще бъде автоматично вписан при неговото подаване.

НЕ ИЗПРАЩАЙТЕ КОПИЕ на eForm и приложените документи по пощата до агенцията.

За повече информация относно процедурата за подаване на заявления направете справка в нашия уебсайт на: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php

II.1.2 Допълнителни документи, които следва бъдат изпратени САМО след искане за това от страна на ЕАСЕА

Следните документи могат да бъдат изискани от ЕАСЕА:

САМО за действия 1.1 и 1.2:

- Доказателство, че организацията ви действа от името на един или повече местни органи (важи единствено за нестопански организации и комитети за

побратимяване, които подават своите заявления по Мярка 1.1 Среци на граждани от побратимени градове и Мярка 1.2 Мрежи от побратимени градове);

За всички действия:

- Контролен списък, съдържащ номера на подаване на заявлението, в който се посочва комплектът с прикрепените документи, изпратени на агенцията;
- Формуляр за правните субекти (заявителите могат да намерят подходящите формуляри на следния адрес: http://ec.europa.eu/budget/execution/legal_entities_en.htm)
 - с копие от официалния документ за ДДС, ако вашата организация има ДДС номер;
 - копие от резолюцията, закона, съдебното постановление или решението за регистриране на въпросния правен субект (важи единствено за нестопански организации и комитети за побратимяване);
- Финансов идентификационен формуляр, попълнен и заверен от банката, за предпочитане с копие от неотдавнашно банково извлечение (вж. съответния финансов идентификационен формуляр за всяка страна на следния адрес: http://ec.europa.eu/budget/execution/fiers_en.htm);
- Формуляр за финансов капацитет: важи единствено за непублични органи, ако размерът на исканите безвъзмездни средства е **по-голям от 60 000 EUR**. В този случай официалният отчет за приходите и разходите и балансът на организацията за последната финансова година, която е счетоводно приключена (те не трябва да бъдат по-стари от 18 месеца), трябва да бъдат прикрепени към надлежно попълнения формуляр за финансов капацитет (важи за всички мерки, с изключение на Мярка 1.1 Среци на граждани от побратимени градове);

Официалните формуляри на тези документи могат да бъдат намерени също така на: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php

II.2 Процедура за подбор

Отпускането на безвъзмездни средства от Европейския съюз се извършва в съответствие с принципите на прозрачност, равно третиране и недискриминация. Въз основа на това се определят конкретни групи критерии с цел осигуряване на прозрачно и равно третиране. През целия период на процедурата по подбор заявленията ще бъдат оценявани по следните критерии: критерии за допустимост, изключване, подбор и отпускане на безвъзмездни средства.

II.2.1 Критерии за допустимост

Заявленията за проекти ще бъдат проверявани, за да се гарантира тяхното пълно съответствие с критериите за допустимост. Ако даден проект не отговаря на тези критерии, той ще бъде отхвърлен, без да му бъде направена допълнителна проверка.

Критериите за допустимост се делят на три основни категории, насочени към: а) заявителя и партньорите, б) характера и измерението на проекта и в) заявлението. В настоящото ръководство е включена таблица за общ преглед на критериите за допустимост, приложими по програмата „Европа за гражданите“ (вж. ПРИЛОЖЕНИЕ II, стр. 65).

Предложенията се оценяват, за да се гарантира, че те напълно съответстват на критериите за допустимост, общи за всички мерки на програмата (вж. критериите за допустимост, описани по-долу), както и на специфичните критерии за допустимост, приложими към всяка мярка (вж. специфичните критерии за допустимост, съдържащи се във ВТОРА част от Ръководството на програмата „Особености на действията по програмата“).

А. Заявител и партньори

А.1 Характер на заявителя и партньорите

А.1.1 Правно положение

В зависимост от мярката заявителите и партньорите трябва да бъдат публични органи или организации с нестопанска цел, притежаващи правосубектност.

А.1.2 Регистриране в участваща страна

Заявителите и партньорите трябва да бъдат регистрирани в една от страните, участващи в програмата.

- **Участващи страни (допустими страни)**

Програмата е отворена за държавите-членки на Европейския съюз: Австрия, Белгия, България, Кипър, Чешка република, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Унгария, Ирландия, Италия, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Словения, Испания, Швеция, Обединеното кралство. Следните страни са се присъединили към програмата и по тази причина могат да бъдат избрани да участват пълноценно във всички действия по програмата: Хърватия, Бивша югославска република Македония, Албания, Черна гора, Сърбия, Босна и Херцеговина.

- **Страни потенциални участнички**

Програмата може също така да е отворена за други страни, а именно: държавите от ЕАСТ, които са страни по споразумението за ЕИП² (Исландия, Лихтенщайн и Норвегия), страната кандидатка (Турция) и Косово съгласно Резолюция № 1244 на Съвета за сигурност на ООН, при условие че са изпълнени определени законови и финансови задължения (т.е. подписване на меморандум за разбирателство, в който се съдържа подробна информация за съответното участие на тези страни в програмата). Повече информация относно обстоятелствата, свързани с участието на тези страни, може да бъде намерена на: http://ec.europa.eu/citizenship/focus/focus14_en.htm

А.1.3 Вид на организацията (специфичен критерий за допустимост в зависимост от вида на мярката, прегледайте ВТОРА част от Ръководството на програмата „Особености на действията по програмата“).

А.2 Брой на партньорите (специфичен критерий за допустимост в зависимост от вида на мярката, прегледайте ВТОРА част от Ръководството на програмата „Особености на действията по програмата“).

Б. Характер и измерение на проекта

Специфични критерии за допустимост в зависимост от вида на мярката, прегледайте ВТОРА част от Ръководството на програмата „Особености на действията по програмата“

Б.1 Брой на участниците

Б.2 Бюджет

Б.3 Място на провеждане на дейностите и брой на дейностите

Б.4. Период за допустимост/продължителност на проекта

² Европейско икономическо пространство

В. Заявление

В.1 Официален формуляр за заявление

Предложенията за проекти трябва да бъдат подавани чрез наличния понастоящем електронен формуляр на заявление за отпускане на безвъзмездни средства (eForm), който може да бъде намерен на уебсайта на ЕАСЕА http://eacea.ec.europa.eu/eforms/index_en.php#1. **Заявления, подадени на хартиен носител по поща, по факс или електронна поща, НЯМА да бъдат приемани за понататъшно оценяване.** За повече информация вижте глава II.1 „Процедура за подаване на заявления“ ([стр. 14](#)).

За информацията, свързана с прикрепените документи, които да бъдат попълнени, прегледайте също така и глава II.1 „Процедура за подаване на заявления“ ([стр. 14](#)).

В.2 Краен срок

Предложенията за проекти трябва да бъдат предадени в рамките на крайните срокове и да започват в рамките на съответния допустим период (вж. глава I.8 „Календарния план“ [стр. 12](#)).

В.3 Официален език

Официалният формуляр за заявлението (eFORM) трябва да бъде попълнен изцяло на един от официалните езици на ЕС, които са изброени на: http://europa.eu/abc/european_countries/languages/index_en.htm

II.2.2 Критерии за отстраняване

Заявителите трябва да заявят, че не попадат в нито едно от изброените по-долу положения по членове 93, 94 и 96, параграф 2 от Финансовия регламент, приложим към Общия бюджет на Европейските общности³.

От участие в програмата „Европа за гражданите“ ще бъдат отстранени заявители, попадащи в което и да е от следните положения:

- ако са обявени в несъстоятелност или са обект на открито производство по несъстоятелност, ликвидация, тяхната дейност е поставена под съдебен надзор, са сключили споразумение с кредитори, са преустановили стопанска дейност, са обект на съдебно производство, свързано с тези въпроси, или се намират в някаква подобна процедура съгласно националните законови и подзаконови актове;
- ако са осъдени за престъпление по служба с влязла в сила присъда;
- ако са признати за виновни за тежки правонарушения при упражняване на

³ (Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета, изменен с: Регламент (ЕО, Евратом) № 1995/2006 на Съвета от 13 декември 2006 г. и Регламент (ЕО) № 1525/2007 на Съвета от 17 декември 2007 г.). http://ec.europa.eu/dgs/budget/index_en.htm. Тази разпоредба не важи за безвъзмездна помощ, по-малка или равняваща се на 60 000 EUR. Член 122, параграф 3, FR 2013

професионална дейност, доказано с всякакви средства, които възложителят може да обоснове;

- ако не са изпълнили задължения по плащане на вноски за социално осигуряване или плащането на данъци в съответствие с правните разпоредби на страната, в която е седалището им, или с тези на страната на възложителя, или с тези на страната, където трябва да бъде изпълнен договорът;
- ако са осъдени с влязла в сила присъда за измама, корупция, участие в престъпна организация или за всякаква друга незаконна дейност, която би навредила на финансовите интереси на Съюза;
- ако подлежат на административната санкция, посочена в член 96, параграф 1 от Финансовия регламент (Регламент 1605/2002 на Съвета от 25.06.2002 г., изменен впоследствие).
- вследствие на друга процедура по възлагане на обществена поръчка или процедура за отпускане на безвъзмездни средства, финансирана от Европейския съюз, те са били обвинени в тежко нарушение поради неизпълнение на договорните си задължения.

Заявителите не получават финансова подкрепа, ако по време на процедурата за отпускане на безвъзмездни средства те:

- са в положение на конфликт на интереси;
- са представили умишлено документи с невярно съдържание при осигуряване на информацията, изисквана от възложителя като условие за участие в процедурата за отпускане на безвъзмездни средства, или не предоставят необходимата информация;
- се намират в едно от положенията за отстраняване от участие в процедурата за отпускане на безвъзмездни средства, посочени в член 93, параграф 1,

и подлежат на санкцията, изразяваща се в изключването от процедури по възлагане на обществени поръчки и отпускане на безвъзмездни средства, финансирани от бюджета за максимален срок от десет години.

На заявителите, които умишлено са подали неточна информация, или за които е установено тежко нарушение при изпълнение на техните договорни задължения по предходна процедура за възлагане на обществена поръчка, могат да бъдат налагани административни и финансови санкции, в съответствие с членове от 93 до 96 от Финансовия регламент.

Тези критерии за отстраняване са приложими за всички действия и мерки от програмата „Европа за гражданите“. За да спазят тези уговорки, заявителите трябва да подпишат „клетвена декларация“, удостоверяваща, че те не попадат в нито едно от положенията по членове 93 и 94 от Финансовия регламент. Тази „клетвена декларация“ представлява неразделна част от формуляра за заявление.

II.2.3 Критерии за подбор

Предложенията за проекти, които съответстват на критериите за допустимост и изключване, подлежат на задълбочена оценка въз основа на финансовия и оперативен капацитет на организациите заявители.

Финансов капацитет означава, че заявителят има стабилни и достатъчни източници на финансиране за подкрепа на дейността през целия период на проекта. Той ще бъде оценен въз основа на следните документи, които следва да бъдат предоставени от заявителя: финансов идентификационен формуляр, формуляра за финансов капацитет, *придружен от* официалния отчет за приходите и разходите и баланс на организацията за последната финансова година, която е счетоводно приключена (за по-подробна информация прегледайте глава II.1, „Процедура за подаване на заявление“, [стр. 14](#)). Критерият за финансов капацитет НЕ е приложим към Мярка 1.1 — „Среци на граждани от побратимени градове“.

Н.В. Проверката на финансовия капацитет не е приложима за:

- **заявители, представили искане за безвъзмездни средства, които не надвишават 60 000 EUR.**
- **публични органи**

Ако изпълнителната агенция направи заключение, че изискваният *финансов капацитет*, оценен въз основа на предоставената информация, не е бил доказан или не е задоволителен, тогава тя може:

- да изиска допълнителна информация;
- да изиска банкова гаранция;
- да предложи споразумение за отпускане на безвъзмездни средства без предварително финансиране;
- да отхвърли заявлението;
- да извърши първо плащане въз основа на вече направените разходи.

Оперативен капацитет означава, че заявителят, кандидатстващ за отпускане на безвъзмездни средства над 60 000 EUR, трябва да докаже, че той притежава необходимата компетентност и мотивация, за да изпълни предложения проект. Оперативният капацитет ще бъде оценен въз основа на опита на заявителя при управлението на проекти във въпросната област. Тази информация следва да бъде поместена в специален раздел от формуляра за заявление, създаден за тази цел.

II.2.4 Критерии за отпускане на безвъзмездни средства

Критериите за отпускане са показатели, които позволяват на изпълнителната агенция да оцени качеството на подадените заявления във връзка с целите на програмата „Европа за гражданите“. Въз основа на тези критерии безвъзмездни средства ще бъдат предоставени за онези заявления, които максимално подсилват общата ефективност на програмата „Европа за гражданите“.

Допустимите заявления се анализират от *комисия за оценка*, включваща в състава си длъжностни лица от Комисията и от изпълнителната агенция. Нейната работа се основа на оценката на качеството на допустимите заявления, извършването на което е предприето от независими експерти от страните, участващи в програмата⁴. *Комисията за оценка* предлага списък с организации или проекти, по отношение на които ще бъдат предоставени безвъзмездни средства въз основа на техния резултат от оценката и наличните бюджетни ресурси.

Допустимите предложения за проекти ще бъдат оценени въз основа на качествени и количествени критерии.

⁴ Независимите експерти се подбират въз основа на отворена покана за заявяване на интерес.
http://eacea.ec.europa.eu/about/call_experts/call_experts_2007_en.php

Качествени и количествени критерии

Качествените критерии ще представляват **80 %**, а количествените критерии **20 %** от присъжданите точки по процедурата за оценяване.

Критерии за отпускане на безвъзмездни средства, приложими за всички безвъзмездни средства по проект, а именно:

Действие 1 Мярка 1.1 — Среци на граждани от побратимени градове ([вж. стр. 37](#)).

Действие 1 Мярка 1.2 — Мрежи от побратимени градове ([вж. стр. 41](#)).

Действие 1 Мярка 2.1 Проекти на граждани ([вж. стр. 45](#)).

Действие 1 Мярка 2.2 Мерки за подкрепа ([вж. стр. 48](#)).

Действие 2 Мярка 3 — Подкрепа за проекти, инициирани от организации на гражданското общество ([вж. стр. 51](#)).

Действие 4 — Активна европейска памет ([вж. стр. 54](#)).

(% от присъжданите точки)	Качествени критерии: 80 %
25 %	Относителност към целите и приоритетите на програмата: <ul style="list-style-type: none">• Общи и специфични цели на програмата.• Постоянни и годишни приоритети на програмата.
25 %	Качество на проекта и предложените методи: <ul style="list-style-type: none">• Качество на рамката на проекта (активно участие в проекта на всички инициатори; определение на програмата, качество на фазата на оценяване).• Качество на съдържанието и методологията на проекта (тема, имаща значение за групата от участници; прилагана подходяща методология; активно включване на участниците и местната общност в проекта; европейско измерение).• Взаимно обогатяване: фактът, че в проекта участват различни видове организации.
15 %	Въздействие: <ul style="list-style-type: none">• Краткосрочен и дългосрочен ефект на местно, национално и европейско равнище, и по-специално всяка една конкретна връзка с процеса на изготвяне на политики.• Въздействие на проекта върху участниците (т.е. как тяхното чувство за принадлежност към ЕС и тяхното участие в интеграцията в ЕС могат да бъдат засилени),• Неговите ефекти на умножаване,• Планирани средства за оценка.
15 %	Прозрачност и проследяване: <ul style="list-style-type: none">• Качеството на въздействието на проекта (прозрачност на проекта и на програмата „Европа за гражданите“, последващи действия, разпространение и използване на резултатите, включително на политическо и национално равнище и зад граница, конкретни планове за действие за бъдещи периоди, включващи участващи местни и регионални правителства и техните граждани).

(% от присъжданите точки)	Количествени критерии: 20 %
10 %	Географско въздействие: <ul style="list-style-type: none">• Брой на участващите страни и партньори.
10%	Целева група: <ul style="list-style-type: none">• Брой на включените преки участници — включително хора в неравностойно положение — равен брой участници от двата пола,• Общественост, участваща непряко в проекта

II.3 Консултиране с комитета по програмата и Европейския парламент

В съответствие с правното основание проектите, подадени по Действие 1 Мярка 1.2 Мрежи от побратимени градове, са предмет на *процедура по консултация с комитета по програмата* и Европейския парламент. Поради това списъкът с избраните предложения се внася за становище в *комитета по програмата*, включващ в състава си представители на *страните участнички в програмата*, и впоследствие се предава на Европейския парламент, за да може последният да упражни своето *право на контрол*.

II.4 Отпускане на безвъзмездни средства

Процесът на подбор може да бъде считан за окончателно завършен, а списъкът с избраните предложения да бъде публикуван единствено след приключване на гореспоменатата процедура.

Допустимите предложения с най-висок резултат получават безвъзмездни средства до достигане на пределния размер на наличните средства. Избраните заявители получават *споразумение за отпускане на безвъзмездни средства/решение за отпускане на безвъзмездни средства (сmp. 24)*, в което се посочва размерът на безвъзмездните средства от Европейския съюз, и се определят условията за отпускане на тези безвъзмездни средства.

Комисията и изпълнителната агенция си запазват правото да осигурят балансирано географско разпределение на избраните бенефициери.

ГЛАВА III ФИНАНСОВИ И ДОГОВОРНИ УСЛОВИЯ

Както всички безвъзмездни средства на Европейския съюз, финансовите помощи, предоставяни по програмата „Европа за гражданите“, са подчинени на някои правила, произтичащи от Финансовия регламент⁵, приложим за общия бюджет на Европейския съюз и за общите условия, приложими за субсидии от Европейската комисия. Тяхното прилагане е задължително.

III.1 Общи финансови и договорни условия

III.1.1 Размер на безвъзмездните средства

Трябва да се отбележи, че сумата, която се предоставя по споразумението/решението, се счита за максимална и не може да бъде увеличена при никакви обстоятелства. Агенцията ще определи размера на окончателното плащане, което ще бъде извършено към бенефициера въз основа на окончателния доклад, изготвен от последния. За повече информация вижте глава III.2.6 „Процедури по плащане“ ([вж. стр. 34](#)).

III.1.2 Съфинансиране

Безвъзмездните средства от ЕС не могат да покрият цялостните разходи по проекта на организацията. Инициаторите трябва да покажат своята ангажираност към проекта чрез намиране на източници на финансиране, различни от безвъзмездните средства от Съюза. Това може да се направи например чрез използване на фондонабиращи дейности, чрез добавяне на собствени средства или чрез кандидатстване за безвъзмездни средства от други организации (например местни или регионални органи, фондации и т.н.).

III.1.3 Решение за отпускане на безвъзмездни средства и споразумение за отпускане на безвъзмездни средства

Когато даден проект бъде одобрен, бенефициерът получава или решение за отпускане на безвъзмездни средства, или споразумение за отпускане на безвъзмездни средства в зависимост от конкретното действие/мярка и мястото, където той действително е регистриран.

- *Решението за отпускане на безвъзмездни средства:* е едностранен акт за отпускане на безвъзмездни средства на бенефициера. За разлика от договора, бенефициерът не подписва решението и може да започне действие по него незабавно след получаването му. По този начин решението ще ускори процеса. Решението за отпускане на безвъзмездни средства е приложимо за бенефициери, регистрирани в рамките на ЕС, и обхваща всички мерки, с изключение на оперативните безвъзмездни средства.
- *Споразумението за отпускане на безвъзмездни средства* трябва да бъде подписано от бенефициера и върнато незабавно на изпълнителната агенция.

⁵ Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета, изменен последно с http://ec.europa.eu/dgs/budget/index_en.htm

Изпълнителната агенция ще бъде последната подписваща страна. *Решението за отпускане на безвъзмездни средства* е приложимо за бенефициерите, регистрирани извън ЕС.

Примерно решение и споразумение ще бъдат достъпни на следната интернет страница: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php

Общите условия, приложими за решението, могат да бъдат намерени в рубриката „Регистър на документите“ на уебсайта на агенцията <http://eacea.ec.europa.eu/index.htm>. По отношение на решенията за отпускане на безвъзмездни средства, бенефициерите да имат предвид, че:

Подаването на заявление за отпускане на безвъзмездни средства предполага приемане на тези общи условия. Тези общи условия обвързват бенефициера, на когото се предоставят безвъзмездните средства, и представляват приложение към решението за отпускане на безвъзмездни средства.

III.1.4 Задължения, произтичащи от решението за отпускане на безвъзмездни средства и споразумението за отпускане на безвъзмездни средства

С подаването на формуляра за заявлението за безвъзмездни средства, заявяващата организация се задължава да спазва всички условия, определени в ръководството на програмата, включително общите условия, приложени към *споразумението за отпускане на безвъзмездни средства/решението за отпускане на безвъзмездни средства*.

Всяко едно искане за промяна на решението/споразумението за отпускане на безвъзмездни средства трябва да бъде внесено в писмен вид за предварително одобрение от изпълнителната агенция не по-късно от един месец преди края на проекта (безвъзмездни средства по проект). Не се позволява извършването на каквито и да било промени, ефектът от които е изменение на основната концепция на планираните дейности. Всички промени на планираните дейности, извършени без предварителното одобрение на изпълнителната агенция, биха могли да доведат до оттегляне на безвъзмездните средства.

III.1.5 Възлагане на подизпълнители и възлагане на договор за обществена поръчка

Правният субект, който получава безвъзмездните средства, може да прибегне към възлагане на подизпълнители за конкретни технически услуги, изискващи специални умения (свързани с областите на правото, счетоводството, данъчното облагане, човешките ресурси и др.). Поради това разходите, направени от органа, който получава безвъзмездните средства за този вид услуги, могат да бъдат считани за допустими разходи, при условие че те отговарят на всички други критерии на финансовия регламент, приложим за бюджета на Съюза, и на критериите в раздел „допустими разходи“ от настоящото ръководство ([вж. стр. 31](#)), а по-конкретно, при условие че те са необходими за изпълнение на действието.

Когато за изпълнението на проекта се изисква възлагане на подизпълнители или възлагане на договор за обществена поръчка, бенефициерите трябва да възложат поръчката на икономически най-изгодната оферта, тоест на офертата, която предлага най-доброто съотношение между цена и качество, като се съблюдават принципите на прозрачност и равно третиране на потенциалните изпълнители и се гарантира липсата на конфликт на интереси. Когато разходите по възлагането на подизпълнители превишават 60 000 EUR, изпълнителната агенция може да наложи на бенефициерите специални правила, в допълнение към тези по предходния параграф.

Общата стойност на договорите не може да надвишава половината от размера на безвъзмездните средства, отпуснати от Европейския съюз.

III.1.6 Гаранция

След анализа на *финансовия капацитет* (вж. [стр. 20](#)) ЕАСЕА може да изисква от всяка организация, на която са били предоставени безвъзмездни средства, надвишаващи 60 000 EUR, да предостави първоначална гаранция, за да се ограничат финансовите рискове, свързани с предварителното финансиране (вж. [стр. 34](#)). Целта на тази гаранция е банка или финансова институция да поемат неотменимо солидарно задължение за обезпечаване задълженията на бенефициера на безвъзмездните средства или да действат като пръв гарант за изпълнението на задълженията.

Тази финансова гаранция, в евро, ще бъде предоставена от одобрена банка или финансова институция, регистрирана в една от държавите-членки на Европейския съюз. Ако бенефициерът е регистриран в трета държава, изпълнителната агенция може да даде съгласие за предоставяне на гаранцията от банка или финансова институция, регистрирана в тази трета държава, ако тя счита, че банката или финансовата институция предлагат обезпечение и характеристики, еквивалентни на обезпеченията и характеристиките, предлагани от банка или финансова институция, регистрирана в държава-членка.

Тази гаранция може да бъде заменена от солидарна или разделна гаранция от трето лице или от неотменима и безусловна солидарна гаранция на бенефициерите на действието, които са страни по същото споразумение/решение за отпускане на безвъзмездни средства, след приемане от отговорния разпоредител със средствата.

Гаранцията се освобождава с постепенното изчистване на междинните плащания или изравнителните плащания към бенефициера в съответствие с условията, които са заложили в споразумението/решението за отпускане на безвъзмездни средства.

Това изискване не се отнася до публичните органи.

III.1.7 Одити

Избрани заявления за проекти могат да бъдат предмет на одит. Отговорното лице в организацията поема задължението да предостави със своя подпис доказателство, че безвъзмездните средства са били правилно използвани. ЕАСЕА, Европейската комисия и Сметната палата на ЕС или орган, който има мандат от тях, имат правото да извършват одити на използването на безвъзмездните средства през целия период на

изпълнение на решението/споразумението, както и в рамките на пет години, считано от датата на изтичането на последното плащане, извършено от агенцията.

III.1.8 Собственост върху/използване на резултатите

Бенефициерът предоставя на ЕАСЕА и на Комисията правото свободно да използват резултатите от действието, както те сметнат за добре, при условие че не се вреди на неговата поверителност и не се нарушават правата за индустриална и интелектуална собственост.

III.1.9 Прозрачност и публичност

Всички действия, финансирани по програмата „Европа за гражданите“, трябва да допринасят за повишаване на значимостта на програмата. Повишаване на публичността на програмата „Европа за гражданите“ означава например, че за действията и продуктите, които са финансирани по нея, трябва ясно да се посочи, че са получили подкрепата на Комисията.

Подкрепата на Комисията трябва също да бъде посочена в отношенията с медиите. Партньорите по даден проект трябва да използват всички възможности, за да осигурят медийно отразяване (на местно, регионално, национално, международно ниво) на действията си преди и по време на тяхното прилагане.

Бенефициерите трябва ясно да отбелязват приноса на Европейския съюз във всички публикации или във връзка с действия, за чието осъществяване са използвани безвъзмездните средства.

Освен това от бенефициерите се изисква да посочат на видно място наименованието или символа на Европейския съюз, на Европейската комисия и на програмата „Европа за гражданите“ във всички свои публикации, афиши, програми и други продукти, които се осъществяват по съвместно финансирания проект. Наименованията и символите могат да бъдат сваляни от следния уебсайт: http://europa.eu/abc/symbols/emblem/graphics1_en.htm.

III.1.10 Валоризация и разпространение на резултатите

Валоризацията може да бъде определена като процес на разпространение и използване на резултатите от проекти с оглед оптимизиране на стойността им, усилване на тяхното въздействие и извличане на полза от тях за възможно най-голям брой европейски граждани. Тази цел, свързана с валоризация, има три последствия:

- Мобилизиране на потенциала на отделните проекти:

За всяко действие, подкрепено от програмата, трябва да се положат необходимите усилия за неговата валоризация. Бенефициерите трябва да предприемат действия, целящи по-голяма видимост, по-голяма известност и по-голяма устойчивост на резултатите от техните проекти/изпълнението на работната програма в тяхната собствена страна и зад граница. Например могат да насърчават подходящо медийно отразяване. Те могат да уведомяват, евентуално да включват, местни, регионални, национални или европейски длъжностни лица и/или избрани представители, както и

представителствата на Европейската комисия в държавите-членки и Информационната мрежа Европа Директно (Europe Direct, http://europa.eu/europedirect/meet_us/index_en.htm). Също така те могат да планират изготвянето на всякакви материали, които подпомагат разпространението и използването на резултатите, например дигитални, DVD дискове, уебсайтове, публикации и т.н. Благодарение на тези действия, след завършване на проекта резултатите от проекта/изпълнението на работната програма ще продължават да бъдат използвани и да носят положителен ефект сред възможно най-голям брой граждани. Чрез планиране на валоризиращи действия като част от техните действия, инициаторите ще увеличат качеството на своята работа и ще допринасят активно за общото въздействие на програмата „Европа за гражданите“. Този аспект ще бъде съответно взет под внимание в качествената оценка на заявленията.

- Структуриране на програмата:

Замисълът на програмата е да осигури възможно най-голямо въздействие, например чрез определяне на приоритети, които са приложими за цялата програма, или чрез създаване на контакти между организации, които са натрупали опит в същата тематична област. Действието „Заедно за Европа“ играе специфична роля в тази област.

- Действия на Европейската комисия:

Европейската комисия ще започне с анализ на състоянието на валоризация по настоящата програма, след което ще предприеме различни действия за укрепване на това измерение и за подпомагане на инициаторите на проекти в това отношение.

III.1.11 Защита на данните

Всички лични данни (като имена, адреси и т.н.) се обработват в съответствие с:

Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Европейския съюз и за свободното движение на такива данни, когато е приложимо, националното законодателство на страната, в случай че прилагането му е избрано.

Освен ако не са отбелязани като незадължителни, отговорите на въпросите, дадени от заявителя, са необходими за оценка и последваща обработка на заявлението за безвъзмездни средства в съответствие със спецификациите към поканата за представяне на предложения. Личните данни ще се обработват единствено за тази цел от отговорния за съответната програма за безвъзмездни средства на Съюза отдел или звено (орган, действащ като администратор на данни). Възможно е прехвърляне на лични данни, когато това е необходимо във връзка с работата им, на трети лица, участващи в оценяването на заявленията или в процедурата по управление на безвъзмездните средства, без да се засяга прехвърлянето към органите, ръководещи задачите по наблюдение и проверка в съответствие със законодателството на Европейския съюз. Заявителят има право на достъп или промяна на неговите лични данни. За въпроси, свързани с тези данни, свържете се с администратора. Заявителите имат право да се обръщат по всяко време към Европейския надзорен орган по защита на данните. На уебсайта на ЕАСЕА е достъпна подробна декларация за поверителност, включително информация за контакт:

http://eacea.ec.europa.eu/about/documents/calls_gen_conditions/eacea_grants_privacy_statement.pdf

Заявители и, ако са правни субекти, лица с представителни, управленски или контролни правомощия, се уведомяват, ако попадат в една от ситуациите, посочени в:

-Решение на Комисията от 16.12.2008 г. относно системата за ранно предупреждение (СРП) за ползване от разпоредителите с бюджетни средства на Комисията и на изпълнителните агенции (ОВ, L 344, 20.12.2008 г., стр. 125), или

-Регламент на Комисията от 17.12.2008 г. относно централната база данни на изключванията — CED (ОВ, L 344, 20.12.2008 г., стр. 12),

че във връзка с възлагането или изпълнението на договор за обществена поръчка или споразумение или решение за отпускане на безвъзмездни средства техните лични данни (име, собствено име — в случай на физическо лице, адрес, правна форма, име и собствено име на лицата с правомощия за представяне, за вземане на решения или за контрол — в случай на юридическо лице) могат да бъдат регистрирани само в СРП или както в СРП, така и в CED и съобщавани на лицата и субектите, изброени в решението и регламента, споменати по-горе.

III.1.12 Правно основание

Следните правила, включително всички бъдещи актуализации или изменения, които могат да бъдат направени към тях, са приложими за управлението и финансирането на програмата:

- Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 г. относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейския съюз (ОВ, L 248, 16/09/2002 г., стр. 1, изменен впоследствие).
- Регламент (ЕО, Евратом) № 2342/2002 на Комисията от 23 декември 2002 г. относно определянето на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейския съюз (ОВ, L 357, 31/12/2002 г., стр. 1, изменен впоследствие).
- Решение 1904/2006/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 12 декември 2006 г. относно създаване на програмата „Европа за гражданите“ за периода 2007—2013 г.

Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета

Предложение за делегиран регламент на Комисията от 29.10.2012 г. относно правилата за прилагане на Регламент (ЕС) № .../2012 на Европейския парламент и на Съвета относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза — С(2012) 7507 окончателен (очаква се да влезе в сила от 1 януари 2013 г.)

III.2 Финансови и договорни условия, специфични за безвъзмездните средства по проект

III.2.1 Забрана за обратно действие

Не може да се предоставят безвъзмездни средства с обратна сила за проекти, които вече са завършени.

Безвъзмездни средства могат да бъдат предоставени за проект, който вече е започнал, само когато заявителят може да докаже необходимостта проектът да започне, преди да е подписано споразумението/решението. В такъв случай допустимите разходи за финансиране не могат да бъдат предявени преди датата на подаване на заявлението за безвъзмездни средства.

Започването на проекта преди подписването на споразумението/решението се прави с риск за организацията, то не гарантира отпускането на безвъзмездни средства и агенцията не се задължава да финансира такива проекти при никакви обстоятелства.

III.2.2 Забрана за двойно финансиране

Всеки индивидуален проект има право да получи само веднъж безвъзмездни средства от бюджета на Европейския съюз за една и съща дейност. Проектите или организациите, които кандидатстват или планират да кандидатстват за други безвъзмездни средства на Европейския съюз по програмата „Европа за гражданите“ или по някоя друга програма на европейските институции, трябва да посочат това ясно в своето заявление и да уведомят ЕАСЕА за резултата от едновременно подаденото заявление за безвъзмездни средства. Отпускането на безвъзмездни средства за проектите, които в крайна сметка получават други безвъзмездни средства на Европейския съюз, няма да бъде предмет на обсъждане.

III.2.3 Нестопанска цел

Предоставяните безвъзмездни средства не трябва да имат за цел или да породят печалба за бенефициера. На практика това означава, че ако общите приходи по проекта са по-високи от крайните общи разходи по него, размерът на безвъзмездните средства на Европейския съюз ще бъде съответно намален след анализ на окончателния доклад. При все това, безвъзмездните средства, които са изчислени на основата на определена сума и скали от единични разходи, не са повлияни от това правило.

III.2.4 Спазване на крайни срокове

В случай че бенефициерът желае да забави изпълнението на своя проект, така че той да приключи по-късно от датата, посочена в решението/споразумението за отпускане на безвъзмездни средства, на изпълнителната агенция трябва да бъде представено официално искане. В него трябва да бъдат обяснени причините за забавянето и да бъде дадено предложение за промяна на времевия график. Искането ще бъде анализирано от агенцията и — ако бъде прието — изменението към решението/споразумението ще

бъде изпратено на бенефициера.

В допълнение, исканията за удължаване срока на проекта **с повече от три месеца** **НЯМА** да бъдат приемани.

III.2.5 Изчисляване на безвъзмездните средства

В зависимост от мярката, в рамките на която е подадено заявлението, безвъзмездните средства се изчисляват въз основа на:

- **Финансиране с единни ставки**
- **Бюджетно финансиране**

За информация относно особеностите на изчисляването на безвъзмездни средства, свързано с различните мерки, прегледайте **ВТОРА** част от Ръководството на програмата „Особености на действията по програмата“.

III.2.5.1 Финансиране с единни ставки

Въвеждането на система за изчисляване на безвъзмездните средства, основана на единни ставки и еднократни суми, има за цел да опрости управлението на безвъзмездните средства както за бенефициерите, така и за агенцията. Финансирането с единни ставки може да бъде извършено като финансиране с еднократни суми или финансиране с единни ставки под формата на скала от единични разходи.

III.2.5.2 Бюджетно финансиране

Стойността на безвъзмездните средства се изчислява на основата на подробен прогнозен бюджет, представен чрез таблица, дадена във формуляра за заявление.

Бюджетът трябва да бъде изготвен в EUR. Заявителите, които не са регистрирани в еврозоната, трябва да използват месечния счетоводен курс, определен от Комисията и публикуван на нейния уебсайт, който е приложен за месеца на подаване на заявлението. <http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/index.cfm?Language=en>.

Прогнозният бюджет трябва да е балансиран, т.е. общата пресметната сума на разходите да е равна на общите очаквани приходи (общите разходи = общите приходи) от всички източници (включително заявлението за безвъзмездни средства от Европейския съюз). В прогнозния бюджет трябва да са посочени ясно всички допустими разходи.

Заявителят трябва да посочи източниците и сумите на всякакъв друг вид получено или поискано финансиране за същия проект през същата финансова година. Сумите, платени от ЕАСЕА, трябва да могат да се установят по банковата сметка (и/или подсметка) на бенефициера.

ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ

За да бъдат допустими, разходите трябва:

- да бъдат направени в срока на действие на проекта, както е посочено в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства/решението за отпускане на безвъзмездни средства, с изключение на разходите, свързани с окончателните доклади и одитните сертификати;
- да бъдат свързани с предмета на споразумението/решението и да са посочени в прогнозния общ бюджет на проекта;
- да бъдат необходими за изпълнението на проекта, по отношение на който се предоставят безвъзмездни средства;
- да могат да бъдат установени и проверени, и по-специално да бъдат осчетоводени в сметките на бенефициера в съответствие със счетоводните правила, приложими в държавата, в която е регистриран бенефициерът и в съответствие със счетоводните принципи на бенефициера;
- да спазват изискванията на приложимото данъчно и социално законодателство;
- да бъдат разумни и обосновани и да отговарят на изискванията за добро финансово управление, по-специално от гледна точка на икономичност и ефективност.

Вътрешните процедури на бенефициера за счетоводна отчетност и извършване на одит трябва да дават възможност за пряко равнение на разходите и приходите, декларирани по отношение на проекта, със съответните финансови отчети и подкрепящи документи.

Допустими преки разходи по проекта са онези разходи, които — при зачитане на условията за допустимост, изложени в предходния параграф — могат да бъдат определени като специфични разходи, имащи пряка връзка с осъществяването на проекта, и като разходи, които могат да бъдат прибавени към сметката на проекта. По-специално, допустими са следните преки разходи:

- разходи за персонала, обхващащи действителния размер на заплатите плюс вноските за социално осигуряване и други регламентирани разходи, които са част от тяхното възнаграждение, при условие че тези разходи не надвишават средните ставки, отговарящи на обичайната политика за възнагражденията на бенефициера. Заплатите на чиновници от публичния сектор са допустими само ако са платени или възстановени от бенефициера и ако съответният персонал е пряко и изключително ангажиран с проекта. Ако е само частично включен в проекта, допустим е само съответният относителен дял. Участието на персонала в проекта трябва да бъде доказано с договори за командироване, трудова характеристика, графици или по друг начин. Разходите за персонала **не могат да надвишават 50 % от общия размер на преките допустими разходи**, заложен в прогнозния бюджет, представен от заявителя.
- разходи за пътни, настаняване и командировъчни, при условие че съответстват на обичайните практики на бенефициера относно разходите за пътни. Ако тези разходи бъдат сметени за прекомерни, следва да бъдат посочени нови, по-ниски разходи и те да бъдат ограничени до определен размер в съответствие със скалите, одобрени от Европейската комисия (за по-подробна информация относно дневните разходи, разгледайте уебсайта на ЕАСЕА http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/funding/2011/index_en.php);

- разходи, възникващи пряко от изисквания, наложени от решението/споразумението за отпускане на безвъзмездни средства (т.е. разходи за съобщаване и разпространение на информация, създаване на продукти, преводи, организация на обучение, прояви, свързани с информиране и разпространение; разходи за одит и пр.), включително разходите за каквито и да било финансови услуги (по-специално разходи за финансови гаранции);
- разходи за закупуване на оборудване (ново или втора употреба), при условие че то се отписва в съответствие с приложимите за бенефициера и общоприети данъчни и счетоводни правила за артикули от същия вид. Агенцията може да вземе предвид само част от амортизацията на оборудването, която съответства на продължителността на проекта и степента на действителната употреба за целите на действието, освен когато естеството и/или средата на неговата употреба оправдават различен подход от страна на агенцията;
- разходи за консумативи и доставки;
- разходи, свързани с други договори, възложени от бенефициер с цел осъществяване на проекта, при условие че са изпълнени условията, изложени в точката относно възлагането на подизпълнители и възлагането на договори за обществени поръчки ([вж. стр. 25](#));
- данък добавена стойност („ДДС“), когато не подлежи на възстановяване съгласно националното законодателство относно ДДС и се заплаща от бенефициер, който е различен от данъчно задължените лица.⁶

Допустими косвени разходи (административни разходи)

Фиксирана сума, непревишаваща 7 % от допустимите преки разходи и представляваща общите административни разходи на бенефициера, които могат да бъдат прибавени към сметката на проекта.

Косвените разходи не могат да включват разходи, въведени по друго перо на бюджета.

Косвените разходи не са допустими, ако бенефициерът вече е получил оперативни безвъзмездни средства от бюджета на Европейския съюз.

НЕДОПУСТИМИ РАЗХОДИ

Следните разходи са недопустими:

- доходи от капитал;
- такси по задължения или обслужване на задължения;
- резерви за загуби или потенциални бъдещи задължения;
- дължими лихви;
- спорни задължения;

⁶ Както е определено в член 13, параграф 1, първа алинея от него на Директива 2006/112/ЕО на Съвета относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347. 11.12.2006 г, стр. 1)

- загуби от обменни курсове;
- разходи, декларирани от бенефициера и покрити от друго действие, по което той получава безвъзмездни средства от Европейския съюз;
- прекомерни или необмислени разходи;
- пътните разходи до или от страни, различни от страните участнички в програмата, освен ако не е получено изрично предварително съгласие от ЕАСЕА (т.е. това правило може да не бъде спазено за Действие 4 — Активна европейска памет);
- вноски в натура.

III.2.6 Процедури по плащане

III.2.6.1 Предварително финансиране

Когато даден проект бъде одобрен, ЕАСЕА изпраща на бенефициера решение за отпускане на безвъзмездна помощ или споразумение за отпускане на безвъзмездна помощ в евро с уточнение за условията и нивото на финансиране ([вж. стр. 24](#)).

Въз основа на оценката на *финансовия капацитет* на бенефициера ([вж. стр. 20](#)), на бенефициера ще бъде преведено **предварително финансиране**, представляващо част от безвъзмездните средства. Предварителното финансиране цели да предостави паричен поток на бенефициера. Изпълнителната агенция може да изиска от всеки бенефициер, на когото са били отпуснати безвъзмездни средства, надвишаващи 60 000 EUR, предварително да предостави гаранция, за да бъдат ограничени финансовите рискове, свързани с предварителното финансиране. В такъв случай предварителното финансиране се обуславя от получаването на гаранция.

В случай на изпращане на **решение за отпускане на безвъзмездни средства** е необходимо бенефициерът да потвърди чрез писмено уведомление своето намерение да изпълни проекта, за да получи предварително финансиране. Ако ЕАСЕА не получи писмено потвърждение, ще бъде извършено едно-единствено плащане на основание на окончателния доклад.

В случай на изпращане на споразумение за отпускане на безвъзмездни средства е необходимо бенефициерът да подпише и върне споразумението на ЕАСЕА. Изпълнителната агенция ще бъде последната подписваща страна.

Предварителното финансиране ще бъде извършено до **30 дни** след датата на подписване на споразумението от ЕАСЕА (**в случай на споразумение за отпускане на безвъзмездни средства**) и след получаването на писмено уведомление от бенефициера, с което той потвърждава своето намерение да изпълни проекта (**в случай на решение за отпускане на безвъзмездни средства**).

III.2.6.2 Окончателно плащане

Окончателно докладване

Безвъзмездните средства ще бъдат изплатени на бенефициера след представяне и приемане от ЕАСЕА на искане за плащане, включено във формуляра за окончателен доклад.

Окончателният доклад трябва да бъде представен заедно с официални формуляри за

окончателен доклад в срок от **два месеца** след датата на приключване на проекта и трябва да описва резултатите от проекта, в сравнение с първоначалните цели. За да получи (окончателното) плащане, бенефициерът трябва да изпрати окончателния доклад и оправдателни документи/задължителни приложения по всяко Действие/Мярка, както е посочено на следния уебсайт: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php

Освен това, за проекти, финансирани от бюджета, в случай на

- Безвъзмездни средства за действие, надвишаващи 60 000 EUR, но по-малко от 750 000 EUR;

Бенефициерът трябва да подаде в подкрепа на окончателното плащане „Доклад за фактологичните констатации относно окончателния финансов доклад — вид 1“, изготвен от одобрен одитор или в случай на публични органи — от компетентен и независим държавен служител.

Процедурата и форматът, които трябва да се спазят от одобрения одитор или в случай на публични органи — от компетентния и независим държавен служител — са уточнени подробно в следните „Ръководни насоки“:

http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_documents_register_en.php

Използването на определения от „Ръководните насоки“ формат за доклад е задължително.

Изчисляване на окончателното плащане

Финансиране с единни ставки

Ако действителният брой на допустимите участници и дни е по-нисък от очаквания в предложението за проект, намалението на финансирането ще бъде изчислено въз основа на фиксираните „траншове“ към участниците (виж ПРИЛОЖЕНИЕ III за Действие 1.1 Побратимяване на градове, стр 59, ПРИЛОЖЕНИЕ IV за Действие 1, Мярка 1.2 Мрежи от побратимени градове, Действие 2, Мярка 3 Подкрепа за проекти, инициирани от организации на гражданското общество, Действие 4 Активна европейска памет, стр. 70 от настоящото Ръководство).

Бюджетно финансиране

Ако общите действително направени допустими разходи по проекта са по-ниски от общите пресметнати допустими разходи, ЕАСЕА ще намали пропорционално размера на предоставените от нея безвъзмездни средства. Процентът на съфинансирането, определен в решението/споразумението за отпускане на безвъзмездни средства, не може да бъде увеличаван при никакви обстоятелства.

Когато това е приложимо, от бенефициера ще бъде изисквано да възстанови всички вече платени от ЕАСЕА под формата на предварително финансиране суми, които надвишават размера на дължимата сума. Агенцията също така си запазва правото да намали размера на безвъзмездните средства, ако организацията не е осъществила напълно избрания проект.

ВТОРА ЧАСТ — ОСОБЕНОСТИ НА ДЕЙСТВИЯТА ПО ПРОГРАМАТА

ГЛАВА IV — БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА ПО ПРОЕКТ

Безвъзмездните средства по проект са следните:

Действие 1 — Активни граждани за Европа

IV.1 Действие 1 Мярка 1.1 — Среци на граждани от побратимени градове

IV.2 Действие 1 Мярка 1.2 — Мрежи от побратимени градове

IV.3 Действие 1 Мярка 2.1 Проекти на граждани

IV.3 Действие 1 Мярка 2.2 Мерки за подкрепа

Действие 2 — Активно гражданско общество в Европа

IV.5 Действие 2 Мярка 3 — Подкрепа за проекти, инициирани от организации на гражданското общество

Действие 4 — Активна европейска памет

IV.6 Активна европейска памет

Действие 1 — Активни граждани за Европа

IV.1 Действие 1 — Мярка 1.1 Среци на граждани от побратимени

градове

IV.1.1 Специфични характеристики

Среците на граждани от побратимените градове се изразяват в това да се събират граждани с разнообразни интереси от побратимените градове, с цел да се извлече полза от партньорството между общините, като се засили взаимното познаване и разбирателство между гражданите и между културите.

От проектите по мярката „Среци на граждани от побратимени градове“ се очаква следното:

- **Да бъдат опит за активно гражданско участие на местно равнище** въз основа на структурирано сътрудничество с гражданското общество. Това може да бъде постигнато чрез включване на местната общественост в планирането и прилагането на проекта, насърчаване на гражданското участие чрез доброволчество, както и чрез предоставяне на активна роля на участниците по време на събитието;
- **Да насърчават гражданите активно да участват на европейско равнище и по този начин да допринасят за развитието на активното европейско гражданство.** Това може да бъде постигнато например чрез предоставяне на информация за участието на европейските граждани в демократичния живот на ЕС, обсъждане на равните възможности в политическия живот;
- **Подсилване на ангажираността на участниците към европейската интеграция.** Това може да бъде постигнато, като се обменят гледни точки и опит по отношение на приоритети на програмата; като се излагат конкретните

предимства на европейската интеграция на местно и личностно равнище; като се преживява културното многообразие и се открива общото културно наследство в Европа; като се демонстрира солидарност и се развива чувство на принадлежност към една и съща общност в Европа като цяло.

IV.1.2 Процедура за подбор

През целия период на процедурата по подбор заявленията ще бъдат оценявани по следните критерии: допустимост, изключване, критерии за подбор и отпускане на безвъзмездни средства.

IV.1.2.1 Критерии за допустимост

Критериите за допустимост се делят на три основни категории, насочени към а) заявителя и партньорите, б) характера и измерението на проекта и в) заявлението. В настоящото ръководство е включена таблица за общ преглед на критериите за допустимост, приложими по програмата „Европа за гражданите“ ([вж. ПРИЛОЖЕНИЕ II, стр 65](#)).

A. Заявител и партньори

A. 1 Характер на заявителя и партньорите

A.1.1 Правно положение: разгледайте глава II.2.1 ([стр. 17](#)).

A.1.2 Регистриран в участваща страна: разгледайте глава II.2.1 ([стр.17](#)).

A.1.3 Вид на организацията

Заявителят и партньорите трябва да бъдат: градове/общини или техните комитети за побратимяване, или други нестопански организации, представляващи местни органи.

A.2 Брой на партньорите

Проектът трябва да включва общини от поне **2** страни участнички, от които поне едната е държава-членка на ЕС.

B. Характер и измерение на проекта

B.1 Брой на участниците

Проектът трябва да включва минимум **25** поканени участници. „Поканените участници“ са международни участници, изпратени от допустимия(те) партньор(и). Най-малко половината избрани участници не трябва да бъдат представители на местното правителство или длъжностни лица в общини.

B.2 Бюджет

Предложенията за проекти трябва да изпълняват критерия, свързан с минималния допустим размер на безвъзмездните средства, които се предоставят за проект.

Минимален допустим размер на безвъзмездните средства за проект: **5 000 EUR**

Максимален допустим размер на безвъзмездните средства за проект: **25 000 EUR**

Б.3 Място на провеждане на дейностите

Дейностите трябва да бъдат провеждани в която и да е от допустимите по програмата страни ([вж. стр. 17](#)), участващи в проекта.

Б.4. Период за допустимост/продължителност на проекта

Проектът трябва да започне в рамките на съответния период за допустимост, зависещ от крайния срок на мярката, до който се подава заявлението (вж. глава I.8, [стр. 12](#)).

Максимална продължителност на срещата: **21 дни.**

В. Заявление

В.1 Официален формуляр за заявление

В.2 Краен срок

В.3 Официален език

Разгледайте глава II.1 ([стр. 14](#)) и глава II.2.1 ([стр. 18](#)).

IV.1.2.2 Критерии за отстраняване: Разгледайте глава II.2.2 [стр.18](#).

IV.1.2.3 Критерии за подбор — Оперативен и финансов капацитет — Разгледайте глава II.2.3 [стр. 19](#).

IV.1.2.4 Критерии за отпускане на безвъзмездни средства: Разгледайте глава II.2.4 [стр. 21](#).

IV.1.3 Изчисляване на безвъзмездните средства

Размерът на безвъзмездните средства се изчислява на основата на финансиране с единни ставки. Финансирането с единни ставки ще бъде използвано за покриване на всички разходи, свързани със срещите, т.е. разходи по подготовката, организацията, настаняването на участниците и пътни разходи.

Като се взеха предвид резултатите от статистическия анализ на проекта за 2008 г. и 2009 г., системата на единните ставки беше опростена. Дневните суми за различните страни, както и изчисляването на разстоянието, използвани по-рано за изчисляване на безвъзмездните средства, се анулират. Новата система на единните ставки се основа изключително на броя на поканените участници (**фиксиран на „траншове“**) и броя на дните. Същите параметри са валидни за всички страни участнички в програмата (За единните ставки, приложими по Мярка 1.1, вижте [ПРИЛОЖЕНИЕ III, стр. 67](#))

IV.1.4 Използване на споразумение за отпускане на безвъзмездни средства или решение за отпускане на безвъзмездни средства: Разгледайте глава III.1.3 [стр. 24](#).

IV.1.5 Процедури по плащане

IV.1.5.1 Предварителното финансиране не е приложимо към Мярка 1.1 „Срещи на граждани от побратимени градове“

IV.1.5.2 Окончателно плащане

Окончателно докладване

Безвъзмездните средства ще бъдат изплатени на бенефициера след представяне на и приемане от ЕАСЕА на искане за плащане, включено във формуляра за окончателен доклад. Окончателният доклад трябва да бъде представен заедно с официални формуляри за окончателен доклад в срок от **два месеца** след датата на приключване на проекта и трябва да описва резултатите от проекта, в сравнение с първоначалните цели.

За да получи (окончателното) плащане, бенефициерът трябва да изпрати окончателния доклад и оправдателни документи, както е посочено на следния уебсайт: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php

Изчисляване на окончателното плащане

По **Мярка 1.1. „Срещи на граждани от побратимени градове“**, ако действителният брой на допустимите участници и дни е по-нисък от очаквания в предложението за проект, намаляването на безвъзмездните средства ще бъде изчислено въз основа на фиксираните „траншове“ от участници ([вж. ПРИЛОЖЕНИЕ III, стр. 67](#)).

ПРИМЕР:

Според предложението за проекта броят на допустимите участници за срещата с продължителност, **по-малка от 10 дни**, е **84**. Следователно за среща на гражданите, в която участват между **71/85 участници** и която продължава **по-малко от 10 дни**, размерът на предоставените безвъзмездни средства е **11 000 EUR**.

По-долу са представени два случая, показващи начина, по който се извършва изчисляването на окончателното плащане:

а) Според окончателния доклад действителният брой на участниците, присъствали на събитието, е **65**, а действителният брой на дните е **по-малък от 10**. Тъй като „траншът“ от участници се е променил от **71/85** на **56/70**, размерът на окончателното плащане ще бъде намален на **9 000 EUR**.

б) Според окончателния доклад действителният брой на участниците, присъствали на събитието, е **75**, а действителният брой на дните е **по-малък от 10**. Въпреки че броят на участниците се е намалил от **84** на **75**, „траншът“ от участници остава същият 71/85, поради което размерът на окончателното плащане ще остане **11 000 EUR**.

***N.B.** За да бъде получено окончателното плащане, трябва да бъде спазено изискването за минимален брой на участниците (25) по Мярка 1.1.*

IV.2 Действие 1 — Мярка 1.2 Мрежи от побратимени градове

IV.2.1 Специфични характеристики

Местните органи редовно се изправят пред нови въпроси и участват в прилагането на разнообразни политики, често свързани със стратегически мерки, възприети на европейско ниво. Създаването на мрежи между общините по въпроси от общ интерес е важно средство за подпомагане на изясняващи дискусии и обмен на добри практики.

Побратимяването е здрава връзка между общините, следователно **потенциалът на мрежите**, създадени чрез серия побратимявания на градове, трябва да бъде използван

за развиване на *тематично* и *дългосрочно* сътрудничество между градовете. Комисията подкрепя създаването на такива мрежи, които са важни за гарантирането на структурирано, силно и многостранно сътрудничество, като вследствие на това допринася за увеличаване на въздействието на програмата във възможно най-голяма степен.

От проектите по мярката „Мрежи от побратимени градове“ се очаква следното:

- Да обединят **редица дейности около предмет(и) от общ интерес**, които да бъдат разгледани в контекста на приоритетите на програмата и да са относими към европейската интеграция;
- Да създадат **средства за комуникация** в контекста на тези събития, целящи насърчаването на структурирани и устойчиви тематични мрежи и разпространяването на резултатите от действията.
- Да бъдат **предназначени за определени целеви групи**, за които избраните теми да са особено значими и да включват активни членове на общността в предметната област (т.е. експерти, местни сдружения, граждани и групи граждани, които са пряко засегнати от темата и пр.).
- Да служат като **основа за бъдещи инициативи и действия** между съответните градове по разглежданите въпроси или евентуално по други въпроси от общ интерес.

IV.2.2 Процедура за подбор

През целия период на процедурата по подбор заявленията ще бъдат оценявани по следните критерии: допустимост, изключване, критерии за подбор и отпускане на безвъзмездни средства.

IV.2.2.1 Критерии за допустимост

Критериите за допустимост се делят на три основни категории, насочени към а) заявителя и партньорите, б) характера и измерението на проекта и в) заявлението. В настоящото ръководство е включена таблица за общ преглед на критериите за допустимост, приложими по програмата „Европа за гражданите“ ([вж. ПРИЛОЖЕНИЕ II, стр.64](#)).

A. Заявител и партньори

A. 1 Характер на заявителя и партньорите

A.1.1 Правно положение разгледайте глава II.2.1 ([стр. 17](#)).

A.1.2 Регистриране в участваща страна разгледайте глава II.2.1 ([стр. 17](#)).

A.1.3 Вид на организацията

- Градове/общини или техните комитети за побратимяване или мрежи;

- Местни/регионални органи на други равнища;
- Федерации/ сдружения на местни органи;
- Организации с нестопанска цел, представляващи местни органи.

A.2 Брой на партньорите

Проектът трябва да включва общини от поне **4** страни участнички, от които поне едната да бъде държава-членка на ЕС.

Б. Характер и измерение на проекта

Б.1 Брой на участниците

Проектът трябва да включва минимум **30** поканени участници. „Поканените участници“ са международни участници, изпратени от допустимия(те) партньор(и).

Б.2 Бюджет

Предложенията за проекти трябва да изпълняват критерия, свързан с минималния допустим размер на безвъзмездните средства, които се предоставят за проект.
Минимален допустим размер на безвъзмездните средства за проект: **10 000 EUR**
Максимален допустим размер на безвъзмездните средства за проект: **150 000 EUR**

Б.3 Място на провеждане на дейностите и брой на дейностите

Дейностите трябва да бъдат провеждани в която и да е от допустимите по програмата страни ([вж. стр. 17](#)), участващи в проекта. Трябва да бъдат предвидени поне **3** събития за един проект.

Б.4. Период за допустимост/продължителност на проекта

Проектът трябва да започне в рамките на съответния период за допустимост, зависещ от крайния срок на мярката, до който се подава заявлението ([вж. глава I.8, стр. 12](#)).

Максималната продължителност на проекта е **24 месеца**.

Максималната продължителност на всяко събитие е **21 дни**.

В. Заявление

В.1 Официален формуляр за заявление

В.2 Краен срок

В.3 Официален език

Разгледайте глава II.1 (стр. 18) и глава II.2.1 ([стр. 18](#)).

IV.2.2.2 Критерии за отстраняване: Разгледайте глава II.2.2 [стр. 18](#).

IV.2.2.3 Критерии за подбор — Оперативен и финансов капацитет — Разгледайте глава II.2.3 [стр. 19](#).

IV.2.2.4 Критерии за отпускане на безвъзмездни средства: Разгледайте глава II.2.4 [стр. 21](#).

IV.2.3 Изчисляване на безвъзмездните средства

Като се взеха предвид резултатите от статистическия анализ на проекта за 2008 г. и 2009 г., системата на единните ставки беше опростена. Дневните ставки за различните страни, както и изчисляването на разстоянието, използвани по-рано за изчисляване на безвъзмездните средства, се анулират. Новата система на единните ставки се основа на общия брой на поканените участници (местни и международни) — фиксиран на „траншове“— и броя на дните. Същите параметри са валидни за всички страни, участнички в програмата.

Размерът на безвъзмездните средства се изчислява на основата на финансиране с единни ставки. Общият размер на исканите безвъзмездни средства се получава чрез събиране на:

- A. общия размер на сумите, поискани за **всяко едно събитие**;
- B. сумата, поискана за **средства за комуникация**, ако има такива;
- B. заявената сума за **разходи за координиране**, ако има такива.

(За единните ставки, приложими по тази мярка, вижте [ПРИЛОЖЕНИЕ IV, стр. 68](#) от настоящото ръководство)

IV.2.4 Използване на споразумение за отпускане на безвъзмездни средства или решение за отпускане на безвъзмездни средства: Разгледайте глава III.1.3 [стр. 24](#).

IV.2.5 Процедури по плащане

Предварителното финансиране е приложимо: **50% от общия размер на безвъзмездните средства**. За информация, свързана с процедурите по предварително финансиране и окончателно плащане, разгледайте глава III.2.6, [стр. 34](#).

IV.3 Действие 1 — Мярка 2.1 Проекти на граждани

IV.3.1 Специфични характеристики

Мярката „Проекти на граждани“ има за цел изследването на новаторски методологии и подходи за насърчаване на активното участие на граждани на европейско равнище и стимулирането на диалог между европейските граждани и европейските институции. Чрез тази мярка ще бъдат подкрепени разнообразни проекти с транснационално и междусекторно измерение с прякото участие на гражданите. Отдава се приоритетно значение на проекти, целящи насърчаването на участие на местно равнище.

От проектите по мярката „Проекти на граждани“ се очаква следното:

- **Събиране на мнения на граждани** по важни европейски предизвикателства за бъдещето;
- **Изследване на нови методологии**, които могат да **насърчат активното взаимодействие**, и дискусии между гражданите по въпроси, свързани с

политиките на ЕС, оказващи въздействие върху техния всекидневен живот;

- **Създаване на механизми**, които позволяват на европейските граждани да **придобият гражданска компетентност**, да формулират своите възгледи и мнения относно процеса на интеграция в Европа под формата на препоръки към лицата, разработващи политиките на европейско равнище;
- **Насърчаване на диалога между европейските граждани и институциите на ЕС**, като се предоставят на гражданите права във връзка с политиките на ЕС и тяхното въздействие и се осигурят подходящи последващи действия относно мненията на гражданите от страна на институциите на ЕС.

В тази връзка се изисква поне 30 % от участниците в проекта да са от страни, различни от страната-домакин на събитието по проекта.

Тези цели могат да бъдат постигнати чрез създаване на граждански дискуссионни групи, компетентни за формулиране на препоръки, които е възможно да се използват в процеса на разработване на политики на европейско равнище. Трябва да бъде насърчаван реален подход „отдолу нагоре“ в изготвянето и осъществяването на проекта. Препоръките на гражданите, които са резултат от тези процеси, представляват ценни идеи за Европейската комисия, защото те са различни и допълващи по отношение на произхода на идеите, които Комисията получава чрез традиционните канали за консултации.

Генерална дирекция „Комуникация“ на Европейската комисия (DG COMM) желае да даде своя принос, като бъде един събеседник, готов да възприема нови идеи и истински партньор на организациите, участващи в организацията на гражданските дискуссионни групи. По тази причина DG COMM се ангажира да предостави информация и експертно мнение по темите, предмет на избраните проекти, да улесни достъпа до други европейски експерти и да предприеме подходящи последващи действия вследствие на препоръките на граждани, които представляват резултат от проекта.

IV.3.2 Процедура за подбор

През целия период на процедурата по подбор заявленията ще бъдат оценявани по следните критерии: допустимост, изключване, критерии за подбор и отпускане на безвъзмездни средства.

IV.3.2.1 Критерии за допустимост

Критериите за допустимост се делят на три основни категории, насочени към а) заявителя и партньорите, б) характера и измерението на проекта и в) заявлението. В настоящото ръководство е включена таблица за общ преглед на критериите за допустимост, приложими по програмата „Европа за гражданите“ ([вж. ПРИЛОЖЕНИЕ II, стр.63](#)).

А. Заявител и партньори

А.1 Характер на заявителя и партньорите

А.1.1 Правно положение: Разгледайте глава II.2.1 ([стр. 17](#)).

А.1.2 Регистриран в участваща страна: Разгледайте глава II.2.1 ([стр. 17](#)).

А.1.3 Вид на организацията

Организации на гражданското общество — ОГО (както е описано в [ПРИЛОЖЕНИЕ I, стр. 57](#)) или местни органи.

А.2 Брой на партньорите

Проектът трябва да включва организации/институции от поне **5** страни участнички, от които поне едната е държава-членка на ЕС.

Б. Характер и измерение на проекта

Б.1 Брой на участниците

Проектът трябва да включва минимум **200 участници**.

Б.2 Бюджет

Предложенията за проекти трябва да изпълняват критерия, свързан с минималния допустим размер на безвъзмездните средства, които се предоставят за проект.

Минимален допустим размер на безвъзмездните средства за проект: **100 000 EUR**
Максимален допустим размер на безвъзмездните средства за проект: **250 000 EUR**

Б.3 Място на провеждане на дейностите

Дейностите трябва да бъдат провеждани в която и да е от допустимите по програмата страни ([вж. стр. 17](#)).

Б.4. Период за допустимост/продължителност на проекта

Проектът трябва да започне в рамките на съответния период за допустимост, зависещ от крайния срок на мярката, до който се подава заявлението ([вж. глава I.8, стр. 12](#)).
Максималната продължителност на проекта е **12 месеца**.

В. Заявление

В.1 Официален формуляр за заявление

В.2 Краен срок

В.3 Официален език

Разгледайте глава II.1 ([стр. 14](#)) и глава II.2.1 ([стр. 18](#)).

IV.3.2.2 Критерии за отстраняване: Разгледайте глава II.2.2 [стр. 18](#).

IV.3.2.3 Критерии за подбор — Оперативен и финансов капацитет — Разгледайте глава II.2.3 [стр. 19](#).

IV.3.2.4 Критерии за отпускане на безвъзмездни средства: Разгледайте глава II.2.4 [стр. 21](#).

IV.3.3 Изчисляване на безвъзмездните средства

Размерът на безвъзмездните средства се изчислява на основата на бюджетно финансиране. За информация относно бюджетното финансиране разгледайте глава III.2.5.2, [стр. 31](#).

Размерът на безвъзмездните средства не може да превишава **60 % от стойността на допустимите разходи** за въпросното действие. Съответно най-малко 40 % от общите пресметнати допустими разходи трябва да произхождат от източници, различни от бюджета на ЕС. Предоставената сума не може да превишава заявената сума при никакви обстоятелства.

IV.3.4 Използване на споразумение за отпускане на безвъзмездни средства или решение за отпускане на безвъзмездни средства: Разгледайте глава III.1.3 [стр. 24](#).

IV.3.5 Процедури по плащане

Предварителното финансиране е приложимо: **50 % от общия размер на безвъзмездните средства**. За информация, свързана с процедурите по предварително финансиране и окончателно плащане, разгледайте глава III.2.6, [стр. 34](#).

IV.4 Действие 1 — Мярка 2.2 Мерки за подкрепа

IV.4.1 Специфични характеристики

Тази мярка цели подпомагане на дейностите, които могат да доведат до установяване на устойчиви партньорства и мрежи, достигащи до значителен брой различни заинтересовани страни, които насърчават активното европейско гражданство, като по този начин се допринася за една по-добра реакция на целите на програмата и се постига максимално цялостно въздействие и ефективност на програмата.

От мерките за подкрепа се очаква да финансират дейности, изпълнявани от структурите, каквито са платформите и мрежите, целящи разработване и засилване на всички действия по програмата, посредством което се допринася за гладко изпълнение на програмата и осигуряване на голямо транснационално покритие в полза на потенциални участници в програмата, чрез следните видове дейности:

- **Учебни курсове**, които дават възможност на потенциални заявители по програмата „Европа за гражданите“ да усъвършенстват своите знания и умения в областта на управлението на проекти с добро качество;
- **Информационни срещи** за популяризиране на програмата „Европа за гражданите“ или конкретна мярка по нея, които целят обмен на опит и добри практики между настоящи и потенциални участници в програмата;
- **Създаване на платформи** за улесняване търсенето на партньори и създаването

на мрежи между настоящи и потенциални участници в програмата „Европа за гражданите“.

IV.4.2 Процедура за подбор

През целия период на процедурата по подбор заявленията ще бъдат оценявани по следните критерии: допустимост, изключване, критерии за подбор и отпускане на безвъзмездни средства.

IV.4.2.1 Критерии за допустимост

Критериите за допустимост се делят на три основни категории, насочени към а) заявителя и партньорите, б) характера и измерението на проекта и в) заявлението. В настоящото ръководство е включена таблица за общ преглед на критериите за допустимост, приложими по програмата „Европа за гражданите“ ([вж. ПРИЛОЖЕНИЕ II, стр.63](#)).

A. Заявител и партньори

A. 1 Характер на заявителя и партньорите

A.1.1 Правно положение: Разгледайте глава II.2.1 ([стр. 17](#)).

A.1.2 Регистриран в участваща страна: Разгледайте глава II.2.1 ([стр. 17](#)).

A.1.3 Вид на организацията

Федерации/сдружения на местни органи или други органи със специфични познания/опит в областта на гражданството.

A.2 Брой на партньорите

Проектът трябва да включва организации от поне **2** страни участнички, от които поне едната е държава-членка на ЕС.

B. Характер и измерение на проекта

B.1 Брой на участниците — не е приложимо

B.2 Бюджет

Предложенията за проекти трябва да изпълняват критерия, свързан с минималния допустим размер на безвъзмездните средства, които се предоставят за проект.

Минимален допустим размер на безвъзмездните средства за проект: **30 000 EUR**

Максимален допустим размер на безвъзмездните средства за проект: **100 000 EUR**

B.3 Място на провеждане на дейностите

Дейностите трябва да бъдат провеждани в която и да е от допустимите по програмата страни ([вж. стр. 17](#)).

Трябва да бъдат предвидени поне **2** събития за един проект.

Б.4 Период за допустимост/продължителност на проекта

Проектът трябва да започне в рамките на съответния период за допустимост, зависещ от крайния срок на мярката, до който се подава заявлението (вж. глава I.8, [стр. 12](#)).

Максималната продължителност на проекта е **12 месеца**.

В. Заявление

В.1 Официален формуляр за заявление

В.2 Краен срок

В.3 Официален език

Разгледайте глава II.1 ([стр. 14](#)) и глава II.2.1 ([стр. 18](#)).

IV.4.2.2 Критерии за отстраняване: Разгледайте глава II.2.2 [стр.18](#).

IV.4.2.3 Критерии за подбор — Оперативен и финансов капацитет — Разгледайте глава II.2.3 [стр. 19](#).

IV.4.2.4 Критерии за отпускане на безвъзмездни средства: Разгледайте глава II.2.4 [стр. 21](#).

IV.4.3 Изчисляване на безвъзмездните средства

Размерът на безвъзмездните средства се изчислява на основата на бюджетно финансиране. За информация относно бюджетното финансиране разгледайте [глава III.2.5.2, стр. 31](#).

Размерът на безвъзмездните средства не може да превишава **80 % от стойността на допустимите разходи** за въпросното действие. Съответно най-малко 20 % от общите пресметнати допустими разходи трябва да произхождат от източници, различни от бюджета на ЕС. Предоставената сума не може да превишава заявената сума при никакви обстоятелства.

IV.4.4 Използване на споразумение за отпускане на безвъзмездни средства или решение за отпускане на безвъзмездни средства: Разгледайте глава III.1.3 [стр. 24](#).

IV.4.5 Процедури по плащане

Предварителното финансиране е приложимо: **50% от общия размер на безвъзмездните средства**. За информация, свързана с процедурите по предварително финансиране и окончателно плащане, разгледайте глава III.2.6, [стр. 34](#).

Действие 2 — Активно гражданско общество в Европа

IV.5 Действие 2 Мярка 3 — Подкрепа за проекти, инициирани от организации на гражданското общество

IV.5.1 Специфични характеристики

Тази мярка подкрепя конкретни проекти, инициирани от организации на гражданското общество (ОГО), създадени в страните участнички и работещи на европейско, национално, регионално или местно ниво по въпроси от общ интерес, свързани с приоритетите и целите на програмата.

Проектите по тази мярка трябва да са насочени към теми от общ европейски интерес, които отделят особено внимание на въздействието на европейските политики.

Очаква се проектите по тази мярка да включват дейности като: конференции; семинари; дебати; телевизионни/радиопредавания; създаване на аудиовизуални материали; проучване на мнения; прилагане на нови информационни технологии и др., както и всякакви други дейности, които дават възможност за нововъведения, в тях участва по-разнообразна публика и те са с по-ясна стратегия за разпространение.

С оглед увеличаване на по-структурираните проекти, максималната сума е била увеличена от 55 000 EUR на 150 000 EUR, а максималната продължителност на проектите е била увеличена от 12 на 18 месеца. Това трябва да позволи да се даде възможност за нововъведения, за участие на по-разнообразна публика и стратегия за по-силно разпространение.

IV.5.2 Процедура за подбор

През целия период на процедурата по подбор заявленията ще бъдат оценявани по следните критерии: допустимост, изключване, критерии за подбор и отпускане на безвъзмездни средства.

IV.5.2.1 Критерии за допустимост

Критериите за допустимост се делят на три основни категории, насочени към а) заявителя и партньорите, б) характера и измерението на проекта и в) заявлението. В настоящото ръководство е включена таблица за общ преглед на критериите за допустимост, приложими по програмата „Европа за гражданите“ ([вж. ПРИЛОЖЕНИЕ II, стр. 63](#)).

Организации от общ европейски интерес, които са избрани да получат оперативни безвъзмездни средства през 2013 г. по действия 2.1 или 2.2, не могат да получат финансиране по тази мярка през 2013 г.

A. Заявител и партньори

A. 1 Характер на заявителя и партньорите

A.1.1 Правно положение: Разгледайте глава II.2.1 ([стр. 17](#)).

A.1.2 Регистриран в участваща страна: Разгледайте глава II.2.1 ([стр. 17](#)).

A.1.3 Вид на организацията

Организации на гражданското общество — ОГО (както е описано в [ПРИЛОЖЕНИЕ I, стр. 57](#)).

A.2 Брой на партньорите

Проектът трябва да включва организации от поне **2** участващи страни, от които поне едната е държава-членка на ЕС.

Б. Характер и измерение на проекта

Б.1 Брой на участниците — не е приложимо

Б.2 Бюджет

Предложенията за проекти трябва да изпълняват критерия, свързан с минималния допустим размер на безвъзмездните средства, които се предоставят за проект.

Минимален допустим размер на безвъзмездните средства за проект: **10 000 EUR**.

Максимален допустим размер на безвъзмездните средства за проект: **150 000 EUR**.

Б.3 Място на провеждане на дейностите

Дейностите трябва да бъдат провеждани в която и да е от допустимите по програмата страни ([вж. стр 17](#)).

Б.4 Период за допустимост/продължителност на проекта

Проектът трябва да започне в рамките на съответния период за допустимост, зависещ от крайния срок на мярката, до който се подава заявлението (вж. глава I.8, [стр. 12](#)).

Максималната продължителност на проекта е **18 месеца**.

В. Заявление

В.1 Официален формуляр за заявление

В.2 Краен срок

В.3 Официален език

Разгледайте глава II.1 ([стр. 14](#)) и глава II.2.1 ([стр. 18](#)).

IV.5.2.2 Критерии за отстраняване: Разгледайте глава II.2.2 [стр. 18](#).

IV.5.2.3 Критерии за подбор — Оперативен и финансов капацитет — Разгледайте глава II.2.3 [стр. 19](#).

IV.5.2.4 Критерии за отпускане на безвъзмездни средства: Разгледайте глава II.2.4 [стр. 21](#).

IV.5.3 Изчисляване на безвъзмездните средства

Заявителите могат да избират между две системи за финансиране:

- **Финансиране с единни ставки**
- **Бюджетно финансиране**

Финансиране с единни ставки

Като се взеха предвид резултатите от статистическия анализ на проекта за 2008 г. и 2009 г., системата на единните ставки беше опростена. Дневните суми за различните страни, както и изчисляването на разстоянието, използвани по-рано за изчисляване на безвъзмездните средства, се анулират. Новата система на единните ставки се основа на общия брой на поканените участници (местни и международни) — фиксиран на

„траншове“— и броя на дните. Същите параметри са валидни за всички страни участнички в програмата.

Размерът на безвъзмездните средства се изчислява на основата на финансиране с единни ставки. Общият размер на исканите безвъзмездни средства се получава чрез събиране на:

- A. общия размер на сумите, поискани за **всяко едно събитие**;
- B. сумата, поискана за **средства за комуникация**, ако има такива;
- B. заявената сума за **разходи за координиране**, ако има такива.

(За единните ставки, приложими по тази Мярка, вижте [ПРИЛОЖЕНИЕ IV, стр. 68](#) от настоящото ръководство)

Бюджетно финансиране

Размерът на безвъзмездните средства се изчислява на основата на бюджетно финансиране. За информация относно бюджетното финансиране разгледайте глава III.2.5.2, [стр.31](#).

Размерът на безвъзмездните средства не може да превишава **70% от стойността на допустимите разходи** за въпросното действие. Съответно най-малко 30% от общите пресметнати допустими разходи трябва да произхождат от източници, различни от бюджета на ЕС. Предоставената сума не може да превишава заявената сума при никакви обстоятелства.

IV.5.4 Използване на споразумение за отпускане на безвъзмездни средства или решение за отпускане на безвъзмездни средства: Разгледайте глава III.1.3 [стр. 24](#).

IV.5.5 Процедури по плащане

Предварителното финансиране е приложимо: **50% от общия размер на безвъзмездните средства**. За информация, свързана с процедурите по предварително финансиране и окончателно плащане, разгледайте глава III.2.6, [стр. 34](#).

Действие 4 — Активна европейска памет

IV.6 Действие 4 — Активна европейска памет

IV.6.1 Специфични характеристики

Европейският съюз се основава на основни ценности като свобода, демокрация и спазване на правата на човека. За да се оцени напълно тяхното значение, необходимо е да се помнят нарушенията на тези принципи, допуснати от нацизма и сталинизма в Европа. Припомняйки си за жертвите, съхранявайки местата и архивите, свързани с депортирането на хора, европейците съхраняват паметта за миналото, включително неговите тъмни страни. Особено важно е това да се направи сега, тъй като свидетелите

намаляват с всеки изминал ден.

По това действие могат да бъдат подкрепени следните видове проекти:

- Проекти, свързани със съхраняването на основните местности и мемориали с отношение към масовите депортирания, бившите концентрационни лагери и други места, използвани от нацистите за масови мъчения и изстребване, също както и архивите за тези събития, но наред с проекти за увековечаване на паметта на жертвите и на тези, които са спасявали хора от Холокоста при екстремни условия;
- Проекти, свързани с почитане паметта на жертвите на масови изстребления и масови депортирания от сталинизма.

Очаква се проектите по тази мярка да включват дейности, подобни на посочените по Действие 2 Мярка 3 Подкрепа за проекти, инициирани от ОГО ([вж. стр. 51](#)).

IV.6.2 Процедура за подбор

През целия период на процедурата по подбор заявленията ще бъдат оценявани по следните критерии: допустимост, изключване, критерии за подбор и отпускане на безвъзмездни средства.

IV.6.2.1 Критерии за допустимост

Критериите за допустимост се делят на три основни категории, насочени към а) заявителя и партньорите, б) характера и измерението на проекта и в) заявлението. В настоящото ръководство е включена таблица за общ преглед на критериите за допустимост, приложими по програмата „Европа за гражданите“ ([вж. ПРИЛОЖЕНИЕ II, стр.62](#)).

A. Заявител и партньори

A. 1 Характер на заявителя и партньорите

A.1.1 Правно положение: Разгледайте глава II.2.1 ([стр. 17](#)).

A.1.2 Регистриране в участваща страна: Разгледайте глава II.2.1 ([стр. 17](#)).

A.1.3 Вид на организацията

- Неправителствени организации;
- Сдружения на преживели събитията;
- Правни субекти, които ръководят възпоменанието;
- Музеи;
- Местни и регионални органи;
- Федерации от общ европейски интерес;
- Фондации;
- Научноизследователски/образователни институции.

A.2 Брой на партньорите

Проектът трябва да включва организации от една допустима по програмата страна.

Б. Характер и измерение на проекта

Б.1 Брой на участниците — не е приложимо

Б.2 Бюджет

Предложенията за проекти трябва да изпълняват критерия, свързан с минималния допустим размер на безвъзмездните средства, които се предоставят за проект.

Минимален допустим размер на безвъзмездните средства за проект: **10 000 EUR**.

Максимален допустим размер на безвъзмездните средства за проект: **100 000 EUR**.

Б.3 Място на провеждане на дейностите

Дейностите трябва да бъдат провеждани в която и да е от допустимите по програмата страни ([вж. стр. 17](#)).

Б.4 Период за допустимост/продължителност на проекта

Проектът трябва да започне в рамките на съответния период за допустимост, зависещ от крайния срок на мярката, до който се подава заявлението ([вж. глава I.8, стр. 12](#)).

Максималната продължителност на проекта е **18 месеца**.

В. Заявление

В.1 Официален формуляр за заявление

В.2 Краен срок

В.3 Официален език

Разгледайте глава II.1 ([стр. 14](#)) и глава II.2.1 ([стр. 18](#)).

IV.6.2.2 Критерии за отстраняване: Разгледайте глава II.2.2 [стр. 18](#).

IV.6.2.3 Критерии за подбор — Оперативен и финансов капацитет — Разгледайте глава II.2.3 [стр. 19](#).

IV.6.2.4 Критерии за отпускане на безвъзмездни средства: Разгледайте глава II.2.4 [стр. 21](#).

IV.6.3 Изчисляване на безвъзмездните средства

Заявителите могат да избират между две системи за финансиране:

- **Финансиране с единни ставки или**
- **Бюджетно финансиране**

Финансиране с единни ставки

Като се взеха предвид резултатите от статистическия анализ на проекта за 2008 г. и 2009 г., системата на единните ставки беше опростена. Дневните суми за различните страни, както и изчисляването на разстоянието, използвани по-рано за изчисляване на

безвъзмездните средства, се анулират. Новата система на единните ставки се основа на общия брой на поканените участници (местни и международни) — фиксиран за „траншове“ — и броя на дните. Същите параметри са валидни за всички страни участнички в програмата.

Размерът на безвъзмездните средства се изчислява на основата на финансиране с единни ставки. Общият размер на исканите безвъзмездни средства се получава чрез събиране на:

- А. общия размер на сумите, поискани за **всяко едно събитие**;
- Б. сумата, поискана за **средства за комуникация**, ако има такива;
- В. заявената сума за **разходи за координиране**, ако има такива.

(За единните ставки, приложими по тази Мярка, вижте [ПРИЛОЖЕНИЕ IV, стр. 67](#) от настоящото ръководство)

Бюджетно финансиране

Размерът на безвъзмездните средства се изчислява на основата на бюджетно финансиране. За информация относно бюджетното финансиране разгледайте глава III.2.5.2, [стр. 31](#).

Размерът на безвъзмездните средства не може да превишава **70 % от стойността на допустимите разходи** за въпросното действие. Съответно най-малко **30 %** от общите пресметнати допустими разходи трябва да произхождат от източници, различни от бюджета на ЕС. Предоставената сума не може да превишава заявената сума при никакви обстоятелства.

IV.6.4 Използване на споразумение за отпускане на безвъзмездни средства или решение за отпускане на безвъзмездни средства: Разгледайте глава III.1.3 [стр. 24](#).

IV.6.5 Процедури по плащане

Предварителното финансиране е приложимо: **50 % от общия размер на безвъзмездните средства**. За информация, свързана с процедурите по предварително финансиране и окончателно плащане, разгледайте глава III.2.6, [стр. 34](#).

ПРИЛОЖЕНИЕ I — РЕЧНИК

Активно европейско гражданство трябва да се разбира като „участие в живота на гражданското общество, общността и/или политическия живот, което се характеризира с взаимно уважение и ненасилие при зачитане на човешките права и демокрацията“ (Изследователски проект на Европейската комисия JRC/CRELL през 2006 г.)

Критерии за отпускане на безвъзмездни средства: тези критерии съставляват основата за оценяване на качеството на предложенията, като се вземат предвид целите и изискванията за всяко направление на програмата. Критериите за отпускане на безвъзмездни средства включват едновременно количествени и качествени показатели, като всеки един от тези показатели има специфична тежест.

Банкова сметка: това е банковата сметка или подсметка на бенефициера, деноминирана в EUR, чрез която ще бъдат извършвани всички плащания, свързани с действието. Изпълнителната агенция създава досие с координатите на тази сметка или подсметка на основата на подадената от координатора информация във *формуляра за финансова идентификация*.

Бенефициер: организацията, която отговаря в правно отношение за изпълнението на действието и получава безвъзмездните средства.

Бюджетен орган: Става въпрос за Европейския съвет и за Европейския парламент, които по предложение на Европейската комисия определят бюджета на Европейския съюз.

Гражданските дискуссионни групи са модел за стимулиране на активно взаимодействие между гражданите на ЕС чрез насърчаване на диалога между тях и подкрепа на формулирането на мнения относно процеса на европейска интеграция. Вж. http://ec.europa.eu/citizenship/pilot-projects/doc383_en.htm

Организациите на гражданското общество (ОГО) наред с други организации включват профсъюзи, образователни институции и организации, които са активни в областта на доброволчеството и аматьорските спортове (напр. неправителствени организации — НПО, представителни организации, мрежи, сдружения и федерации, мозъчни тръстове — think-tanks, университети, религиозни организации).

Конфликт на интереси: Съгласно Финансовия регламент (член 52):

1. На всички финансови участници и на всяко друго лице, участващо в изпълнение, управление, одит или контрол на бюджета, се забранява да предприемат каквито и да са дейности, които могат да поставят собствените им интереси в конфликт с тези на Общностите. При възникване на такъв случай, засегнатото лице трябва да се въздържа от такива дейности и да отнесе въпроса до компетентния орган
2. Налице е конфликт на интереси, когато безпристрастното и обективно упражняване на функциите на финансов участник или друго лице, посочено в параграф 1, е засегнато по причини, свързани със семейство, близост, политическа или национална принадлежност, стопански интерес или всякакъв друг интерес, който е общ с бенефициера.

Амортизация на оборудване: в случаите, когато за целите на проекта или във връзка със съфинансираната годишната работна програма се закупува оборудване, се прилагат амортизационни отчисления. Както е посочено в *Споразумението/Решението за отпускане на безвъзмездни средства*, само амортизирането по време на *периода на допустимост* представлява допустим *пряк разход*, и то при условие че оборудването е използвано конкретно за целите на проекта или е свързано с дейностите на съфинансираната работна програма. Прилагат се правилата за амортизационните отчисления, валидни за националното счетоводство и националното данъчно облагане на организацията – *бенефициер*.

Преки разходи: За допустими преки разходи се считат конкретните разходи, които са пряко свързани с изпълнението на проекта и на работната програма и които по този начин могат да се осчетоводяват пряко към тях.

eForm е електронният формуляр за заявление за отпускане на безвъзмездни средства, който може да бъде намерен във вид, готов за попълване и подаване на http://eacea.ec.europa.eu/eforms/index_en.php#1

Точките за контакт по програмата „Европа за гражданите“ (ТКПЕГ) са национални структури, отговорни за осигуряване на ефективно масово разпространение на практическа информация относно възможностите за финансиране по програмата, нейното прилагане, дейностите по нея и нейното разпространение. За да видите списъка на точките за контакт по програмата „Европа за гражданите“ и съответните данни за контакт, направете справка в: http://ec.europa.eu/citizenship/how-to-participate/doc714_en.htm

Страни ЕАСТ/ЕИП: трите страни по програмата, които са членове на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ) и на Европейското икономическо пространство (ЕИП): Исландия, Лихтенщайн и Норвегия.

Допустим бюджет: Бюджетът на предложението трябва да бъде изчислен в EUR и да се състои от две части: пресметнати разходи, допустими за финансиране от Европейския съюз, и пресметнати приходи (включително поисканите безвъзмездни средства). Бюджетът трябва винаги да бъде балансиран (разходи = приходи).

Допустими разходи: Това са необходимите, специфични и разумни разходи, направени от *бенефициера/съорганизаторите* във връзка с изпълнението на съфинансираната дейност, или разходите, направени от *организацията-бенефициер* във връзка с изпълнението на дейностите на годишната ѝ работна програма. Те трябва да бъдат регистрирани в счетоводните документи в съответствие с прилаганите счетоводни принципи. Вътрешните процедури на бенефициера за счетоводна отчетност и извършване на одит трябва да дават възможност за пряко равнение на разходите и приходите, декларирани по отношение на действието със съответните счетоводни отчети и подкрепящи документи.

Критерии за допустимост: Критериите за допустимост се определят за всяка *мярка* по програмата и се проверяват през първата фаза на процеса на подбор на подадените предложения. Само предложенията, които съответстват на *критериите за*

допустимост, се подлагат на по-задълбочено оценяване въз основа на *критериите за подбор и отпускане на безвъзмездни средства*.

Период за допустимост: Периодът, през който трябва да бъдат направени *допустимите разходи*, т.е. разходите, които са необходими за изпълнението на дейността или на съфинансираната работна програма и които пораждат задължение за плащане. Периодът на допустимост е предвиден в *споразумението за отпускане на безвъзмездни средства/решението за отпускане на безвъзмездни средства*.

Критерии за отстраняване: тези критерии са от общ характер и се отнасят за всички заявителите на безвъзмездни средства, на които са били предоставени средства от Комисията. Заявителите трябва да удостоверят, че отговарят на условията по член 93, параграф 1, член 94 и член 96, параграф 2, буква а) от Финансовия регламент.

Финансов капацитет на заявителя: Това е един от *критериите за подбор*, който се оценява по време на процедурата за подбор на подадените предложения, когато исканите безвъзмездни средства надвишават 60 000 EUR. Заявителите трябва да притежават достатъчни и стабилни източници на финансиране, за да поддържат дейностите си през периода на осъществяване на проекта и за да участват във финансирането им. За да се улесни проверяването на *финансовия капацитет*, се подава формуляр за финансов капацитет.

Формуляр за финансова идентификация: Службите на Изпълнителната агенция не могат да пристъпят към отпускане на безвъзмездните средства, нито към разрешение за предварително финансиране, ако банковите координати на *бенефициерите* не са отбелязани и централно валидирани. За тази цел кандидатите трябва да представят формуляр за финансова идентификация, позволяващ проверяването на *банковата сметка*, свързана със *Споразумението за отпускане на безвъзмездни средства/Решението за отпускане на безвъзмездни средства*. Този формуляр трябва да бъде подписан от притежателя на сметката и заверен от банката (т.е. с официален печат на банката и подпис на представител на банката).

Единни ставки: Съгласно тази система размерът на безвъзмездните средства се изчислява на основата на фиксирана сума. Въвеждането на система за изчисляване на безвъзмездните средства, основана на единни ставки и еднократни суми, има за цел да опрости управлението на безвъзмездните средства както за бенефициерите, така и за агенцията.

Споразумение за отпускане на безвъзмездни средства: Отпуснатото от ЕС финансиране на успешните предложения може да приеме формата на *Споразумение за отпускане на безвъзмездни средства* между Изпълнителната агенция и бенефициера. *Споразумението за отпускане на безвъзмездни средства* определя сроковете и условията, на които се подчиняват отпуснатите безвъзмездни средства и влиза в сила след подписването на споразумението от последната от двете страни, т.е. Изпълнителната агенция. То може да бъде изменяно в *периода на допустимост* на проекта.

Листът за изчисляване размера на безвъзмездните средства е официалният формуляр, който следва да се използва за изчисляване размера на безвъзмездните

средства и който трябва да се прикрепя към eForm преди неговото подаване. Той се счита за неразделна част от формуляра на заявлението.

Решение за отпускане на безвъзмездни средства: Отпуснатото от Европейския съюз финансиране на успешните предложения може да има формата на *Решение за отпускане на безвъзмездни средства*, което се подписва едностранно от Изпълнителната агенция. Решението за отпускане на безвъзмездни средства определя сроковете и условията, на които се подчиняват предоставените безвъзмездни средства. То може да бъде изменяно в *периода на допустимост*.

Косвени разходи (административни/оперативни разходи): Това са *допустимите разходи*, които не могат да бъдат определени като специфични разходи, пряко свързани с изпълнението на проекта (т.е. те не могат да бъдат пряко осчетоводявани към него), но които могат да бъдат идентифицирани и доказани като разходи, направени във връзка с дейността. Непреките разходи могат да включват разходи за наем, отопление, електричество, газ, разходи за комуникация, пощенски разходи и др.

Правен субект: за да бъдат допустими, заявителите трябва да бъдат правни субекти, т.е. частни или публични организации с правосубектност. За да е възможно да се установи дали заявителите са правни субекти, трябва да бъде подаден *формулярът за правните субекти*, заедно с подходящите подкрепящи документи (т.е. учредителен акт или съдебно решение).

Оперативен капацитет: Това е един от *критериите за подбор*, който се оценява по време на процедурата за подбор на подадените предложения, когато исканите безвъзмездни средства надвишават 60 000 EUR. Заявителите трябва да притежават професионалните компетенции и необходимите квалификации, за да осъществят предложеното действие или работната програма.

Страни участнички в програмата: Програмата е отворена за държавите — членки на Европейския съюз: Австрия, Белгия, България, Кипър, Чешка република, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Унгария, Ирландия, Италия, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Словения, Испания, Швеция, Обединеното кралство. Следните страни са се присъединили към програмата и по тази причина могат да бъдат избрани да участват пълноценно във всички действия по програмата: Хърватия, Бивша югославска република Македония, Албания, Черна гора, Сърбия, Босна и Херцеговина.

Страни потенциални участнички в програмата: Програмата може също така да е отворена за други страни, при условие че са изпълнени определени правни и финансови задължения (т.е. подписване на меморандум за разбирателство, в който се съдържа подробна информация за тяхното съответно участие в програмата). Повече информация относно обстоятелствата, свързани с участието на тези страни, може да бъде намерена на: http://ec.europa.eu/citizenship/focus/focus14_en.htm. Страните, които са потенциални участнички в програмата, са следните:

- Страни ЕАСТ, които са страни по споразумението за ЕИП (Исландия, Лихтенщайн и Норвегия);
- страната кандидатка⁷ (Турция);

⁷ На страните кандидатки за членство в ЕС е даден статут на страни кандидатки от деня на официалното приемане на

- Косово съгласно Резолюция № 1244 на Съвета за сигурност на ООН).

Комитет по програмата: въз основа на решението за създаване на програмата „Европа за гражданите“, Комисията и Изпълнителната агенция се подпомагат от комитет, включващ в състава си представители на *страните участнички в програмата*. Комитетът е постоянно информиран или канен да дава мнението си, наред с останалото по въпроси, свързани с изпълнението на работния план на програмата, критериите за отпускане на безвъзмездни средства, процедурите за подбор и общия баланс между различните действия по програмата.

Доказателството за това, че дадена организация действа от името на един или повече местни органи (важи единствено за нестопански организации и комитети за побратимяване, които подават своите заявления по Мярка 1.1 Среци на граждани от побратимени градове и Мярка 1.2 Мрежи от побратимени градове), представлява официално писмо, в което ясно се посочва, че заявителят действа от името на местен орган, подписано от представителя на този местен орган.

Публична организация: всеки орган, част от разходите на който се финансират автоматично от държавния бюджет – независимо дали от бюджета на централното или регионално управление или от бюджета на местното самоуправление. С други думи тези разходи се финансират със средства от публичния сектор, събирани посредством данъци, глоби или такси за комисионни, предвидени в законодателството, без да се преминава през процедура на кандидатстване, при която да съществува възможност исканите средства да не бъдат получени. Организацията, чието съществуване зависи от държавно финансиране и които получават безвъзмездни средства всяка година, но за които съществува поне теоретична възможност да не им бъдат отпуснати средства за дадена година, не се считат за публични организации от страна на агенцията, а за частни организации.

Право на контрол: Европейският парламент упражнява право на контрол върху изпълнението на мерките в съответствие с процедурата за вземане на съвместно решение (т.е. решения, които се вземат от Съвета и от Парламента по предложение на Комисията). Във връзка с това право Парламентът разполага с един месец, за да разгледа определен проект, преди Комисията да е взела официалното решение. Срокът започва да тече, след като предложената мярка за изпълнение (напр. списъка с одобрените предложения за съфинансиране) е изпратена на Парламента след проведена консултация с *Комитета по програмата*.

Критерии за подбор: Тези критерии служат за основа на оценяването на *оперативния* и на *финансовия капацитет* на организацията заявителя за изпълнение на предложени проект или работна програма (вж. също *оперативен капацитет и финансов капацитет*).

Възлагане на подизпълнители (договори за предоставяне на услуги/възлагане на договори за обществени поръчки): Всяка услуга и/или стока, предоставена от трето лице, различно от организацията заявителя, във връзка с изпълнението на

предложената дейност или работната програма, средствата за която са платени или възстановени изцяло от организациите заявители, независимо от правната форма на договора между тях и третото лице. Подизпълнителите се посочват във формуляра на заявлението, а преките разходи, свързани с осъществяването от тези лица дейности, трябва да бъдат ясно посочени в съответния бюджет. Общата стойност на договорите за обществени поръчки не трябва да надвишава половината от размера на предоставените безвъзмездни средства.

Понятието „**Побратимени градове**“ трябва да бъде разбърано в *широк контекст*, като визиращо градове, които са подписали или са се ангажирали да подпишат споразумения за побратимяване, както и градове, които използват други форми на партньорство за насърчаване на сътрудничеството и културните връзки между тях.

Споразумения за побратимяване: липсва единен формат или образец за такива споразумения, поради което за тях може да бъде дадено доста общо определение от гледната точка на взаимното сътрудничество, сближаването на гражданите и развиването на бъдещи отношения и съвместни действия. Във формуляра за заявлението за безвъзмездни средства трябва да бъде посочена подробна информация за съществуващите и бъдещи споразумения, макар да не е необходимо заедно с пакета документи за заявлението да се подават копия от споразуменията.

Валоризацията може да бъде определена като процес на разпространение и използване на резултатите от проекти с оглед оптимизиране на стойността им, усилване на тяхното въздействие и извличане на полза от тях за възможно най-голям брой европейски граждани.

„Европа за гражданите“ — Ръководство по програмата — версия, валидна от 2013 г. — ПРИЛОЖЕНИЕ II — Общ преглед на срещите, посветени на критериите за допустимост

КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ	ДЕЙСТВИЕ 1 — Активни граждани за Европа				ДЕЙСТВИЕ 2 — Активно гражданско общество в Европа	ДЕЙСТВИЕ 4:
	Мярка 1.1 Срещи на граждани от побратимените градове	Мярка 1.2 Мрежи от побратимени градове	Мярка 2.1 Проекти на граждани	Мярка 2.2 Мерки за подкрепа	Мярка 3 Подкрепа за проекти, иницирани от ОГО	Активна европейска памет
А. ХАРАКТЕР НА ЗАЯВИТЕЛЯ/ПАРТНЬОРИТЕ						
А.1 ПРАВНО ПОЛОЖЕНИЕ: ВСИЧКИ заявители/партньори трябва да бъдат или ПУБЛИЧНИ ОРГАНИ или НЕСТОПАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ с правосубектност в зависимост от мярката, за която вие подавате заявление						
А.2 ВСИЧКИ заявители/партньори трябва да бъдат РЕГИСТРИРАН в една от страните участнички в програмата (държави-членки на ЕС + Хърватия, Албания, бивша югославска република Македония, Черна гора, Сърбия, Босна и Херцеговина)						
А.3 ВИД на организацията						
ПУБЛИЧНИ ОРГАНИ или НЕСТОПАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ С ПРАВОСУБЕКТНОСТ	Градове/общини	Градове/общини	Местни органи	Федерации/ сдружения на местни органи	ОГО (за определение вж. стр. 62)	Мемориали/Музеи
	Комитети за побратимяване, представляващи местни органи	Комитети за побратимяване, представляващи местни органи	ОГО (за определение вж. стр. 62)	Органи със специфични познания/опит в областта на гражданството		Сдружения на преживели събитията
Нестопански организации, представляващи местни органи	Нестопански организации, представляващи местни органи	Местни/регионални органи			Правни субекти, които ръководят възпоменанието	
		Федерации/сдружения на местни органи			НПО, фондации, образователни институции	
					Федерации от общ интерес	
					Местни/регионални органи	
А.4 МИНИМАЛЕН БРОЙ НА УЧАСТНИЦИТЕ (т.е. страните), които ще участват в даден проект, включително заявителя, от които поне една страна е държава — членка на ЕС						
Поне 2 страни участнички	X			X	X	N/A
Поне 4 страни участнички		X				
Поне 5 страни участнички			X			
Б. ХАРАКТЕР И ИЗМЕРЕНИЕ НА ПРОЕКТА/РАБОТНАТА ПРОГРАМА						
Б.1 МИНИМАЛЕН БРОЙ НА УЧАСТНИЦИТЕ за един проект						
	25	30	200	N/A	N/A	N/A
Б.2 БЮДЖЕТ						
МИНИМАЛЕН допустим размер на безвъзмездните средства за проект/работна програма (EUR)	5 000.00	10 000.00	100 000.00	30 000.00	10 000.00	10 000.00
МАКСИМАЛЕН допустим размер на безвъзмездните средства за проект/работна програма (EUR)	25 000.00	150 000.00	250 000.00	100 000.00	150 000.00	55 000.00
Б.3 МЯСТО на провеждане на дейностите и брой на дейностите. Дейностите трябва да бъдат провеждани в която и да е от допустимите по програмата страни (ВЖ. стр. 17).						
Минимален брой на събитията за един проект	N/A	най-малко 3 събития	N/A	най-малко 2 събития	N/A	N/A
Б.4 ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ПРОЕКТА — Максимална продължителност на проекта в рамките на съответния период за допустимост						
	9 месеца за един проект/ 21 дни (продължителност на срещата)	24 месеца за един проект/ 21 дни за едно събитие	12 месеца	12 месеца	18 месеца	18 месеца

„Европа за гражданите“ — Ръководство по програмата — *версия, валидна от 2013 г.* — ПРИЛОЖЕНИЕ II — Общ преглед на срещите,
посветени на критериите за допустимост

В. ЗАЯВЛЕНИЕ

В.1 Официален формуляр за заявление: Предложението за проект е допустимо, ако бъде подадено чрез наличния понастоящем електронен формуляр на заявление за отпускане на безвъзмездни средства (eForm)

В.2 Краен срок: Предложенията за проекти трябва да бъдат предадени в рамките на крайните срокове, предвидени за всяка програма, и трябва да започнат в рамките на съответния допустим период ([вж. стр. 12](#))

В.3 Официален език: Официалният формуляр за заявлението (eForm) трябва да бъде попълнен изцяло на един от официалните езици на ЕС.

* N.B. По Мярка 1.1 и Мярка 1.2 дейностите трябва да бъдат провеждани в която и да е от допустимите по програмата страни ([вж. стр. 17](#)), които участват в проекта.

**Организации от общ европейски интерес, които са избрани да получат оперативни безвъзмездни средства през 2013 г. по действия 2.1 или 2.2, не могат да получат финансиране по тази мярка през 2013 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ III
ЕДИННИ СТАВКИ, приложими по Мярка 1.1
„Срещи на граждани от побратимени градове“

	Брой на дните	Брой на дните
Брой на участниците	≤10	>10
>190	25 000 EUR	25 000 EUR
176/190	25 000 EUR	
161/175	23 000 EUR	
146/160	21 000 EUR	
131/145	19 000 EUR	
116/130	17 000 EUR	
101/115	15 000 EUR	
86/100	13 000 EUR	23 000 EUR
71/85	11 000 EUR	19 000 EUR
56/70	9 000 EUR	15 000 EUR
41/55	7 000 EUR	11 000 EUR
25/40	5 000 EUR	7 000 EUR

НАПРИМЕР: ако броят на поканените участници попадне в „транша“ от **25/40** (т.е. броят на участниците е между **25 и 40 човека**) и срещата продължи **10 или по-малко дни**, допустимият размер на безвъзмездните средства, който следва да бъде поискан, е **5 000 EUR**. Ако броят на поканените участници попадне в същия „транш“ (**25/40 участници**), но срещата продължи **повече от 10 дни**, допустимият размер безвъзмездни средства, който следва да бъде поискан, е **7 000 EUR**.

Ново ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Единни ставки, приложими по

Действие 1, Мярка 1.2 „Мрежи от побратимени градове“

Действие 2, Мярка 3 „Проекти, инициирани от ОГО“ и

Действие 4 „Активна европейска памет“

ЕДИННА СТАВКА А: Участници за събитие		
	Брой на дните	Брой на дните
Брой на участниците	< 3	≥ 3
>190	25 000	25 000
176/190	23 000	
161/175	21 000	
146/160	19 000	
131/145	17 000	
116/130	15 000	
101/115	13 000	
86/100	11 000	21 000
71/85	9 000	17 000
56/70	7 000	13 000
41/55	5 000	9 000
25/40	4 000	5 000

ЕДИННА СТАВКА Б: Средства за комуникация

Брой средства	< 12 месеца	≥ 12 месеца
1	1 500	3 000
2	3 000	6 000
3	4 500	9 000
> 3	5 000	10 000

ЕДИННА СТАВКА В: Разходи за координиране

Брой партньори	< 12 месеца	≥ 12 месеца
2-3	1 500	3 000
4-5	2 500	5 000
6-7	3 500	7 000
8-9	4 500	9 000
10-11	5 500	11 000
12-13	6 500	13 000
> 13	7 500	15 000

Пример:

За 12-месечен проект на „Гражданско общество“, включващ 2 събития, на които се събират съответно 50 и 85 участници, с продължителност на всяко събитие по 2 дни, включващ 4 партньора и с използване на 2 средства за комуникация, безвъзмездните средства се изчисляват по следния начин:

Участници (А): 5000 + 9000

Координиране на комуникацията (Б): 6000

Координиране (В): 5000

Общо: 25 000 EUR